

Illustreret Tidende

Nr. 799.

Udkommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 17de Januar 1875.

4 Kroner Fjerdingaaret.

16de Bind.

Indhold.

Kong Alfonso XII (med Portrait). — Serfiraz Calfa, en tyrkisk Novelle af Leila Hanoum; oversat efter „La Turquie“ af André Lütken. — Indvielsen af den nye Opera i Paris, af Edgar Collin (med Billede). — Det kongelige Theater, af C. — Runestenen og „Skibssætningen“ i Glavendrup i Fyen, af Magnus Petersen (med Billede). — En Tidsbetragtning, af L. Lorenz. — Kong Alfonso XII. Genealogisk Notits af J. P. F. Konigsfeldt. — Bekjendtgjørelser.

Kong Alfonso XII.

Spanien har i den Tid, som er forløben, siden Dronning Isabella styrtedes fra Thronen, eksperimenteret med alle mulige Regeringsformer: provisorisk Regering, Regentskab, constitutionelt Monarchi, demokratisk Republik, føderal-kommunistisk Republik, Dictatur, maadeholden Republik og atter et Slags provisorisk Regering ere Slag i Slag fulgte paa hverandre. I disse sex Aar, der have været saa rige paa Ulykker, have Spanierne prøvet Alt, og da de efter de gjorte Erfaringer skulde vælge det Bedste, kom de til det Resultat, at de vilde gjøre rigtigst i at gjenoprette den Throne, som de under saa stor Jubel havde kuld kastet. For sex Aar siden lød der over hele Spanien med enstemmig Begeistring: »Ned med Bourbonerne!« Nu raaber det spanske Folk med samme Enstemmighed og samme Begeistring: »Leve Kong Alfonso XII!« Der behøvedes kun faa Timer til at fremkalde denne Decorationsforandring, og Restaureringen foretoges, uden at der blev udgydt en eneste Blodsdråbe. Det var General Arsenio Martinez de Campos, som gav Signalet til Omvæltningen. Marskalk Serrano og hans Premierminister Sagasta havde gjort denne Mand til deres Dødsfjende, idet de i Begyndelsen af forrige Aar, efterat General Pavia den 3die Januar havde foretaget sit Statscoup ved at sprænge de republikanske Cortes fra hinanden, lode ham arrestere og bringe til de baleariske Øer. Han var dengang Generalcapitain i Catalonien, og han forlangte, at det alfonsistiske Parti skulde være stærkt repræsenteret i den nye Regering; men han kunde ikke sætte sin Villie igjennem, og paa Grund heraf udstedte han den 23de Januar et Manifest, hvori han forkyndte Catalonierne, at han havde taget sin Afsked, fordi hans Forhaabninger om, at der vilde blive dannet en virkelig

national Regering, i hvilken alle Partier med Undtagelse af Carlisterne og de føderative Republikanere havde Sæde, ikke vare gaaede i Opfyldelse, uagtet man havde givet ham de bestemteste Løfter herom. Dette Manifest bragte ham for en Krigsret, som dømte ham til Forviisning til de baleariske Øer. Martinez Campos vendte imidlertid hemmelig tilbage til Madrid, og i den sidste Uge af forrige Aar begav han sig i al Stilhed derfra til Valencia, hvor han havde en Sammenkomst med General Jovellar, den nuværende Krigsminister, som var Chef for Centrumsarmeen. Efterat de to Mænd havde truffet Aftale om, hvorledes det paatænkte Pronunciamento skulde foretages, rykkede Martinez Campos Tirsdagen den 29de December i Spidsen for to Batailloner ind

i den lille Stad Murviedro, det gamle Sagunt, hvor han udraabte Alfonso XII til Konge, og neppe var dette Skridt foretaget, førend hele Centrumshæren sluttede sig til ham, saa at han kort efter kunde rykke ind i Provindsens Hovedstad Valencia i Spidsen for en større Tropestyrke. Regeringen i Madrid, som synes at have været fuldstændig uvidende om, hvad der var i Gjerde, søgte i Begyndelsen at gjøre Opstanden til en ren Ubetydelighed og lod i en overlegen Tone Hovedstadens Indbyggere vide, at der var afsendt Tropper for at undertrykke Bevægelsen; men Efterretningen om, at Centrumshæren havde erklæret sig for Alfonso, gjorde det ikke muligt at skjule Situationens Alvor, og den 30te December udstedte Regeringen en høitrvædende Proclamation,

hvori den forsikrede, at den vilde gjøre sin Pligt til det Yderste, men i Virkeligheden takkede af og tog Afsked med Nationen. Den vidste godt, at den ikke kunde gjøre Regning paa mindste Understøttelse, og at Alt var rede i Madrid til at proclamere Kongedømmet. Da Krigsministeren i Sagastas Cabinet, General Bedoya, samme Dag som Regeringens Proclamation udstedtes, begav sig til Casernerne for at forvisse sig om Troppernes Stemning, fik han allevegne til Svar af Officererne, at de ikke vilde kæmpe imod Kong Alfonso. Sagasta gjorde heller ikke det mindste Forsøg paa Modstand, hvorved han endogsaa har paa draget sig en vistnok ugrundet Mistanke for at have været Deltager i den monarchiske Conspiration, og Restaureringen foretoges i Madrid ligesaa let som General Pvias Statscoup for et Aar tilbage. Der kunde fornuftigviis heller ikke være Tale om Modstand, da man i Løbet af den nævnte Dag erfarede, at ogsaa Nordhæren havde erklæret sig for Alfonso. Sagasta havde vel ladet udsprede, at han, dersom Garnisonen i Hovedstaden faldt fra Regeringen, vilde stille sig i Spidsen for Borgergarden for at forsvare Republikken, og der gjordes tillige Forsøg paa at faae Arbejderne til at gribe til Vaaben for den; men da det kom til Stykket, bleve alle disse Planer opgivne. Omvæltningen var egentlig allerede fuldført den 30te om Eftermiddagen, men det officielle Pronunciamento foretoges først den 31te om Morgenen Klokken 6. I Spidsen for Bevægelsen her stod Don Fernando Primo de

Kong Alfonso XII af Spanien.

Rivera, Generalcapitain i Madrid, som strax efter Pronunciamentoet begav sig med et talrigt Følge af Generaler til Krigsministeriet, hvor den nye Regering indsattes. Denne General, der tidligere har haft Commandoen over Nordhæren og efter at være bleven saaret ved Somorrostro udnævntes til Generalcapitain i Madrid, havde blot behøvet at give et Vink for at faae hele Garnisonen til at hylde Alfonso, og om Eftermiddagen afholdt han for at give Pronunciamentoet større Eclat en Revue over Tropperne, under hvilken de uafbrudt viste den største Begeistring for Kongens Sag, uden at der fra den store Menneskemasse, som det smukke Solskinsveir havde lokket til, hørtes en eneste Protest herimod. Marskalk Serrano, der nylig havde taget Commandoen over de Hære, som kæmpede imod Carlisterne, tænkte vel i det første Øieblik paa at drage til Madrid for at opretholde sin Regering med Vaabenmagt; men da hans Officerer negtede at følge ham, fratraadte han sin Post og begav sig til Frankrig.

I Spidsen for den nye Regering staaer Antonio Canovas del Castillo, som har ledet den unge Konges Opdragelse og sikkert vil komme til at spille en fremragende Rolle i Spanien i den nærmeste Tid. Det nye Monarchi vil i saa Tilfælde faae et stærkt konservativt Præg og søge sit Støttepunkt i Katholicismen; thi Premierministeren har aldrig lagt Skjul paa sine Anskuelse i disse Henseender. Han er for Øieblikket det conservative Parties mest anseete Statsmand og hører til dets bedste Talere; han har altid været Bourbonernes Sag tro og erklærede sig aabenlyst for Alfonsist, selv medens Amadeo sad paa Thronen. Efter Septemberrevolutionen i 1868 bekæmpede han i Cortes alle det seirende Parties Forslag og optraadte navnlig som en bestemt Modstander af den religiøse Indifferentisme. I de sidste Aar har han jævnlig opholdt sig hos Don Alfonso, og det antages almindeligt, at han har øvet megen Indflydelse paa den unge Konges politiske Anskuelse og hele Aandsretning. Canovas del Castillos Conservativisme gaaer imidlertid ikke til Reaction, og hans Ærefrygt for den romersk-katholske Religion, hvortil saagodtsom hele det spanske Folk beklæder sig, formenes at standse ved det Punkt, hvor Ultramontanismen begynder. Kun med Hensyn til hans politiske Anskuelse har man imidlertid noget Sikkert at holde sig til. Han har redigeret det Svar, som Alfonso XII kort for sin Thronbestigelse gav paa en Adresse fra den spanske Adel, og i dette Manifest lovede Kongen bestemt, at han vilde regere efter constitutionelle Grundsætninger. Siden den Tid har Kongen oftere haft Leilighed til at udtale sig, og hans Erklæringer ere bestandig gaaede ud paa, at han vilde regere i Overensstemmelse med Nationens Repræsentanter og ansee det for sin Opgave at forsone alle Partier med Dynastiet. Hvad Premierministerens religiøse Anskuelse angaaer, da er det dog vistnok et Spørgsmaal, om han kan frikjendes for at hylde clerikale Anskuelse eller ialtfald for at ville befæste Alfonsos Throne med det clerikale Parties farlige Bistand. Det har i denne Henseende mindre at betyde, at Geistligheden i Madrid hilste Restaureringen med overstrømmende Glæde og lod alle Kirkeklokkerne ringe flere Dage i Træk; thi den har i de sidste Aar befundet sig i en saa forkuet Tilstand, at dens Stemning er let forklarlig, da den under Kongedømmet ialtfald kunde være sikker paa, at den ikke længere vilde blive udsat for Forfølgelse. Værre er det derimod, at Pius IX strax har taget Parti for den unge Konge og udtalt de bedste Ønsker for ham, skjøndt Betydningen heraf rigtignok svækkes ikke lidet derved, at næsten alle ultramontane Blade fremdeles støtte Don Carlos, ja endogsaa imod al Rimelighed ville have Folk til at troe, at Bevægelsen for Alfonso er et Værk af Fyrst Bismark, den katholske Kirkes Dødsfjende. Hvad der derimod ikke paa nogen Maade lader sig bortforklare, det er det Factum, at Canovas del Castillo i de faa Dage, i hvilke han har været ved Roret, har undertrykt et protestantisk Blad, som aldeles ikke befattede sig med Politik. Dette Skridt har tildraget sig en for det nye Kongedømme høist uheldig Opmærksomhed og mange Steder svækket den Sympathi, som den offentlige Mening strax nærrede for den sidste Omvæltning i Spanien. Imod de Slutninger, som uddrages heraf for Alfonsos Vedkommende, gjøres der imidlertid gjeldende, at han har faaet en Opdragelse, som udelukker Muligheden af, at han gjør sig til et Redskab for det clerikale Parti, selv om hans Premierminister skulde have svoret til dets Fane. Den unge Konge har i to Aar studeret ved det thesianske Ridderakademi i Wien, som staaer under Schmerlings Ledelse, og denne Statsmand gav som bekendt Signalet til det Brud, der er indtraadt imellem Østerrig og den hellige Stol. Der gjordes dengang af Prindsens Slægtninge store Anstrengelser for at faae ham anbragt i en jesuitisk Lærestalt, men det lykkedes Schmerling at faae Dronning Isa-

bella paa sit Parti, og Prindsen modtog da sin Undervisning i det nævnte Akademi, der er bekendt for sine liberale Grundsætninger. Schmerling havde stadig Omgang med Alfonso og nævnes ved Siden af Canovas del Castillo som den Mand, der stærkest har paavirket hans Tænkemaade. I Wien gjorde Prindsen af Asturien sig iøvrigt ikke meget bemærket undtagen for sine Lærere, der i høi Grad paaskjønnede hans Flid, og foruden Schmerling traadte kun Grev Andrassy i nærmere Berørelse med ham; men denne Statsmand kan endnu mindre end Schmerling have bibragt ham clerikale Anskuelse. Fra Wien begav Don Alfonso sig til det militaire Akademi i Woolwich, hvor han tog Officeresexamen, og den Omgang, som han her havde, maa ligeledes have modvirket de clerikale Indflydelser, som fra andre Sider søgte at gjøre sig gjeldende. Han har ogsaa erklæret, at han vil tage Belgien og England til Mønster, og i begge Lande er Religionsfriheden en af de vigtigste Grundsætninger i Statslivet.

Kong Alfonso XII, der er født den 28de November 1857 og altsaa nylig indtraadt i sit attende Aar, er i ethvert Tilfælde endnu for ung til, at faste Anskuelse kunne være modnet hos ham. Hans Moders Exempel maa snarere tjene ham til Advarsel end til Efterligning, og den Frygt, som udtales for, at han skal gynde igjen, hvor hun slap, synes derfor neppe begrundet. Han kom strax efter Omvæltningen i Spanien til at gennemgaae en Skjersild, og han bestod heldig Prøven. Han havde begivet sig til Paris for at tilbringe Julen hos sin Moder, og han modtog her Budskabet om, at det spanske Folk havde udraabt ham til Konge. I et Nu blev det Palais, hvori han boede, overstrømmet af Spaniere, som ilede til for at hylde ham, af Prindsen, Prindsesser og Statsmænd, som kom for at bringe ham deres Lykønskning, og af Alverdens Correspondenter og Referenter, som af hans egen Mund vilde erfare, efter hvilke Grundsætninger han agtede at regere. Den unge Konge maatte paa staaende Fod afgive en Mængde Erklæringer, ja udvikle et helt politisk Program, og han skilte sig overordentlig godt herfra. I Paris vakte det, ligesom Tilfældet tidligere havde været i Wien, i høi Grad Opmærksomhed, at Kongen var i Besiddelse af en for en saa ung Mand ganske usædvanlig Koldblodighed og Selvbeherskelse. Han bar ingen Triumf tilskue, røbede ingen sangvinske Forventninger og lod sig ikke henrive til uoverlagte Udtalelser og Løfter. Om han havde været i sin fulde Manddom, kunde han ikke være optraadt med større Takt, og han blev derfor i kort Tid en af de populæreste Personer i Paris, hvor man desuden med Glæde havde modtaget Budskabet om, at Serranos Regering, der ganske havde sluttet sig til Bismark, var bleven styrtet.

Først den 6te Januar om Aftenen kunde Alfonso forlade Paris, da han maatte oppebie Efterretningen om, at den spanske Escadre, som den nye Regering havde sendt til Marseille for at afhente ham, var indtruffen dertil. Den næste Dag ankom han til Marseille, hvor de franske Autoriteter viste ham kongelig Ære, og den 8de om Morgenen lettede Panserfregatten »Navas de Tolosa«, som havde heiset Kongeflaget, Anker for at føre ham tilbage til hans Fædreland. Hans første Besøg gjaldt Barcelona, og det var et voveligt Experiment, naar man betænker, at denne Stad, hvor Demagogerne altid have haft deres stærkeste Tilhold, i 1873 var Skuepladsen for saa vilde Udskeielser, at neppe engang Castelar og Figueras vovede at byde dem Trods. Hvem vilde have troet Den, som dengang havde sagt, at Isabellas Søn halvandet Aar efter skulde blive modtagen med Begeistring af de selvsamme Indbyggere? Og dog har det været Tilfældet; Forsøget faldt glimrende ud, idet Almuen og de høiere Klasser kappedes om at bringe Alfonso deres Hyldest, da han drog igjennem Byen for at begive sig til Domkirken, i hvilken der i Anledning af hans Thronbestigelse blev afsunget et Tedeum. Fra Barcelona begav han sig til Valencia, hvor han fandt den samme Modtagelse, og den 14de Januar holdt han sit Indtog i Madrid under Indbyggernes Jubelraab. Hans Debut har altsaa været saa heldig, som man kan tænke sig, og hertil kommer endnu, at der, siden han blev udraabt til Konge, har viist sig Tegn til Frafald og Opløsning i Carlisterne Leir. Han bestiger ikke blot Thronen ifølge sin legitime Ret, men med hele Folkets Samtykke, og efter de Lidelser, som de mange Revolutioner have paaført det spanske Folk, er der Grund til at antage, at den Hyldest, som det nu bringer sin Konge, er af en mere solid Natur end den Begeistring, hvormed det hilste Thronens Fald og de Demagoger, som efterhaanden tilrebe sig Herredømmet paa dens Ruiner. Men den unge Konges Festdage ville dog snart være forbi, og da begynder en alvorlig og besværlig Tid, hvis Vanskeligheder

forøges ved, at det sangvinske og lidenskabelige Folk ogsaa denne Gang venter sig Guld og grønne Skove af den blotte Omvæltning. Forventningerne ere stegne til det høieste Punkt. Friheden betragtes fra nu af som sikkert, den indre Fred vil blive gjenoprettet som ved et Trylleslag, den offentlige Credit vil atter florere, saa at Guldet flyder i Strømme ind i de tomme Kasser, og Spanien vil atter indtage en agtet Plads blandt Nationerne. Man venter kort sagt intet Mindre, end at Guldalderen vil holde sit Indtog i Spanien med den nye Konge. Hvor Meget vil der være tilbage af denne Stemning, naar det efter nogle Maanedes har viist sig, at alle disse Forhaabninger ere ligesaa mange Illusioner? Det er klart, at Alfonso XII ikke kan gjøre Mirakler; man kan i det Høieste forlange af ham, at han bereder Veien for en bedre Tid, og om hans gode Forsætter bære Frugt, vil ikke beroe paa ham alene, men især være afhængigt af, at Spanierne lære at indsee, at man ikke i et Nu kan opreise, hvad der i en Række af Aar er blevet nedbrudt.

Serfiraz Calfa.

(En tyrkisk Novelle af Leila Hanoum, oversat efter Bladet »La Turquie« af André Lütken.)

Befinder man sig paa Dækket af en af de større eller mindre Dampbaade, der i alle Retninger fare hen over Bosphorus' Vande, har man en saa henrivende Udsigt, som vel tænkes kan, over hele den europæiske Kyst; men vil man berøre dette vidunderlige Eden, mærker man snart, at det, lige saa lidt som mangt et Maleri, kan taale en altfor nøie Beskuelse, saafremt man ønsker, at Illusionen ikke skal svinde i samme Øieblik. Der findes ikke et eneste Anlæbssted, ingen Anlægsplads, ikke saa meget som et tarveligt Slæbested paa hele denne lange Strækning; Marmorpaladserne, som hæve sig langs med Vandet, og som alle ere prydede med kokette Pavilloner, bade sig i Havet, og Bagsiden af dem støtter sig op imod steile Høie, der synes at have kastet et blomstersmykket Shawl over deres Skuldre.

Hist og her udmunder en snever, mørk og skummel Gade paa et Sted, hvor der synes tidligere at have været en Losse- og Ladeplads — men oprigtig talt vil jeg ikke anbefale Nogen at følge den Vei, et saadant Stræde antyder; thi det vil efter en anstrengende Vandring føre En til den lidet seeværdige Bagside af Maleriet: her findes kun høie, smudsige Mure med lave og trange Porte — har man ventet at faae et Glimt at see af Bosphorus, bliver man høilig skuffet.

Den Fremmede, der kommer til Stambul, maa snart faae Øinene op for, at Byens vise Fædre kun sørge slet for den Befolkning, over hvis Ve og Vel de ere satte til at vaage, og kun bekymre sig lidet om, hvad der kan tjene til Almenhedens Tarv. Gaderne ere ikke blot snevre og krumme, men de berøves endog det sparsomme Lys og den nødvendigste Luft ved de kæmpemæssige Udbygninger, hvormed ethvert Hus bliver »prydet«, uden at Nogen spørger om Tilladelse dertil. Befolkningen kan gjøre og lade omtrent Alt, hvad den vil, og Øvrigheden giver sjældent noget Livstegn fra sig, undtagen naar nye Skatter blive udskrevne og inddrevne.

Denne Udbygning — Spanierne *Mirador* — hedder paa Tyrkisk Kiosk; Miradoren er beregnet paa, at man fra den skal kunne seaa vel — og maaskee navnlig — blive seet; Kiosken er derimod indrettet saaledes, at man kan see uden at blive seet, naar man opholder sig i den. Hvor betegnende! At see uden at blive seet, at tage uden at være nødt til at give Noget i Stedet — det er hele det østerlandske Ideal, og det er afgjort fremtrædende i Orientens Bygningskonst.

Kiosken er det Sted, hvorfra den nysgjerrige tyrkiske Dame i Ro og Mag anstiller sine Iagttagelser; den er derfor ogsaa den Del af det tyrkiske Harem, der er bedst og smukkeste udstyret.

I en af de eleganteste Pavilloner i Nærheden af Emirghiam laa den unge Adila skødesløst henstrakt paa Divanen, som man kan være sikker paa at finde i enhver Kiosk; den, hvori Adila opholdt sig, var bygget saa langt frem over Bosphorus, at man, ved at see ud gennem Vinduet, skulde troe, at man stod paa Dækket af et stort Skib. Det lille hyggelige Værelse var prydet med kostbare Silkegardiner, et pragtfuldt venetiansk Speil, et Piano fra Paris og adskillige Farvetryksbilleder.

Adila Hanoum*) læste en fransk Roman, et Tegn paa, at hun hørte til det høie constantinopolitanske Aristokrati. Hun kunde være omtrent sexten

*) Hanoum betyder den frie, gifte eller ugifte, tyrkiske Dame.

Aar gammel, og var temmelig lille, med mørk Ansigt-farve; hun kunde neppe gjøre Fordring paa at kaldes smuk, men hun var dog i høi Grad fængslende, som hun laa der, straalende i Ungdomsfriskhed.

Efterat hun en Tid havde læst i Romanen, lagde hun Bogen fra sig, gabede, kastede et Blik ud over Bosphorus og klappede saa tre Gange i sine smaa Hænder, som formelig vare overlæssede med juvelbesatte Ringe fra alle Verdens Lande. Strax efter bleve de tunge Silkeforhæng slaaede til Side, og en anden ung Pige paa samme Alder som Adila traadte ind med lette, lydløse Trin.

»Min kjære Serfiraz!« henvendte Adila sig paa Fransk til den Indtrædende, »er Du saa venlig at bringe mig min Kaffe.«

Forhængefaldt atter, men et Øieblik efter viste Serfiraz sig paany med en Kop af gammelt sachsisk Porcellain, med brændende hed og stærkt duftende Mokka, som hun bød Adila.

Serfiraz var klædt ligesom Adila i den almindelig brugte Sløjkjole og et broget Slag; hun var høj og slank, og hendes prægtige guldgule Lokker søgte koket at smutte ud fra det smagfuldt knyttede Hovedklæde. Disse to lige gamle og ensklædte unge Piger vare blevne opdragne sammen og havde nydt Undervisning af den samme franske Gouvernante, men der var en gabende Afgrund mellem deres Samfundsstillinger: Adilas Fader var af fornem Byrd, en saakaldet »vahi«; Serfiraz' en Tscherkesser, der var falden i Kampen mod Czarens Krigere, og hendes Tilnavn Calfa betyder Slavinde. Hendes Slægt vilde ikke tage sig af det faderløse Barn, men foretrak at sælge det, og Serfiraz var i sin Tid bleven kjøbt af Adilas Moder, som gav sin Datter den lille Tscherkesserinde paa hendes Fødselsdag, ganske ligesom andre Mødre give deres Børn en Dukke i Foræring, og ligesom Børn i Almindelighed blive henrykte naar de faae en Dukke, der kan aabne og lukke Øinene og sige »Papa« eller »Mama«, naar man klemmer den paa Maven, saaledes var den lille Adila ogsaa ude af sig selv af Glæde over den smukke lyshaarede og mørkøiede Tscherkesserpige, som hun fik forærende, da hun var fem Aar gammel.

Da Adila langsomt havde nydt den lille Kops Indhold, rakte hun den til sin skønne Slavinde, der uden at mæle et Ord gik henimod Døren.

»Nei, gaa ikke, Serfiraz,« udbød den unge Herskerinde; »sæt Koppen paa Bordet og kom saa hen til mig, jeg har Noget at fortælle Dig.«

Serfiraz gjorde som det blev hende befalet og tog Plads paa Tæppet ved sin Herskerindes Fødder.

»Nei, ikke saaledes,« sagde Adila til hende og slyngede sine smukke Arme om hendes Hals; »Du veed jo godt, at vi ere Søstre, naar vi ere alene med hinanden.«

Slavinden satte sig ved Siden af hende paa Divanen.

»Jeg har to store, rigtig store Nyheder at fortælle Dig, Serfiraz.«

»Ere de glædelige?« spurgte Slavinden.

»Ja, gode og glædelige for Dig, ligesaa vel som for mig.«

Serfiraz rystede tvivlende paa Hovedet. Hendes unge Herskerinde var Fromheden selv; hun havde aldrig mishandlet hende, men endog villet, at hun skulde nyde den samme gode og kostbare Opdragelse, som hun selv. Men Følgen heraf var atter, at den unge Forældreløse, efterhaanden som hendes Kundskaber udvidedes, fandt sin Stilling mere og mere ydmygende, og hendes barnlige Sorgløshed var lidt efter lidt vegen for en dyb Sørgmodighed. Hun rystede derfor tvivlende paa Hovedet og udbød i en hjerteskerende Tone:

»Hvad glædeligt kan der vel hænde mig?«

»Det skal Du nok faae at vide; men jeg vil begynde med Begyndelsen ... jeg gifter mig!«

»Med hvem?«

»Med hvem! Derom har jeg virkelig ikke spurgt; det vilde have været ubeskedent af mig, og en Dame af min Stand kan ikke tillade sig nogen Ubeskedenhed, det veed Du ligesaa godt som jeg, min kjære Serfiraz! Vi fornemme unge Piger gifte os mere for Ægteskabets end for Ægtemandens Skyld; Ægteskabet betyder det Samme som at faae sit eget Palads, der indeslutter al jordisk Herlighed — kan Du forstaae mig, Serfiraz?«

»Jo, jeg forstaaer det; jeg forstaaer, at der ikke vil blive Plads til mig i al denne jordiske Herlighed — at vi skulle skilles.«

»Nei, vist ikke nei! Jeg har endnu en Nyhed at meddele Dig, og det er saamænd ikke den mindste.«

»Shahen af Persien har maaskee anholdt om min Haand?«

»Ja, hvorfor ikke! Havde han faaet Dig at see, vilde Intet have været umuligt, Du hæslige Pige. Men i Mangel af Shahen vil Du maaskee lade Dig nøie med en simpel Bey.«

»Jeg er kun en fattig Slavinde,« udbød Ser-

firaz med Heflighed; »men saa meget er vist, at jeg ikke med tilbundne Øine vil tage Nogen, om det saa var en Padischah.«

»Vær Du kun rolig, Serfiraz! Du er lykkeligere end jeg. Du kjender den Paagjeldende godt nok — det er min Broder, Ahmed.«

Ved dette Navn blegnede Serfiraz og følte sig en Afmagt nær. Ahmed Bey havde for sex Aar siden forladt Stambul for at fuldende sin Opdragelse i Paris. Han var dengang en stor og stærk Yngling paa sexten Aar; hans Øie var bydende, hans Sind vildt og stormende. Den stakkels Tscherkesserinde, som dengang var en lille taaars Pige, havde kun bittere Erindringer fra den Tid: den unge Ahmed havde moret sig med at pine og plage hende paa enhver optænkelig Maade, og skaffe hende alle mulige Ubehageligheder, og dog havde hun holdt af ham; thi han var smuk — og hun var jo kun vant til at see de hæslige Eunucher, for hvis Pidske hele Haremet skjælvede. Hun havde mange Gange i sine barulige Drømme forestillet sig Ahmed som en af Mørkets Engle, hvis Ondskab forfærder og fængsler os paa samme Tid. Han var et af det Slags Mennesker, som en Kvinde saa gjerne vil bevinge og see krybe for sin Fod som en Løve, der maa følge en Troldkvindes mindste Vink.

Adila mærkede strax det Sindsoprør, hendes Ord havde fremkaldt hos Serfiraz. Hun drog hende blidt til sig og sagde:

»Du er vist endnu vred paa Ahmed, lille Søster?«

»Aa nei! Han var slem imod mig, men han var saa smuk, mere smuk end slem. Han har aldrig viist mig Andet end Foragt — men jeg sværger Eder til, at jeg kunde være gaaet i Ilden for et af de Smil, han saa ofte skjenkede Eder.«

»I saa Tilfælde er Alt godt; vi vente min Broder med det næste Dampskib.«

»Nei, Alt er ikke godt; falder han paa at drille og plage mig, ligesom i gamle Dage, mister jeg ganske vist Forstanden.«

»Nu snakker Du hen i Veiret, min Ven! Kom skal Du see,« og Adila førte sin Slavinde hen foran det venetianske Speil. »See blot, hvor dine Gazel-øine funkler! See, hvor dine Næseboer bevæge sig i stolt Raseri!«

Serfiraz kastede et stjaalent Blik i Speilet og kunde neppe kjende sig selv i det stolte og bydende Billede, Speilet gjengav. Hun smilede, hvorved den skønneste Perlerad kom tilsynne, og gjemte sig forlegent ved Adilas Bryst. Den hurtige Forandring af Udtrykket i hendes Ansigt var ikke undgaaet Adilas Opmærksomhed, og glad udbød hun:

»See kun saaledes paa ham, Serfiraz, og jeg kan indestaae Dig for, at han kaster sig for dine Fødder. Om Du end var ti Gange Slavinde — Du er af det Slags Kvinder, der have Lov til at drømme om den høieste Magt.«

Resten af Dagen hengik med at bringe de Værelser i Orden, der vare bestemte for Ahmed; han skulde nu ikke mere boe i Haremet, saaledes som for sex Aar siden; thi hans Fader var død, medens han var fraværende paa sin Uddannelsesreise i Frankrig, og det var derfor som Familiens Overhoved, det vil sige som den mest uindskrænkede Herre, han vendte tilbage til det fædrene Hus. Det var den bedste Del af Paladset, der nu blev sat i Stand, det saakaldte Salamlik, som er bestemt til Herren. Slavindernes talrige Flok, under Ledelse af Serfiraz, havde travlt den hele Dag med at afstøve og eftersee Alt, og dette Arbeide foraarsagede Serfiraz — hende selv ubevidst — en stor Glæde.

II.

Klokken var sex om Aftenen, da et af de store Middelhavsdampskibe langsomt kom glidende hen over Bosphorus og kastede Anker lige ud for det gyldne Horn; Dampen hvirvlede larmende ud af Skorstenen. Adila skyndte sig at rette en fortræffelig Kikkert mod Skibets Dæk og gjorde Serfiraz opmærksom paa to unge Mænd, klædte paa europæisk Viis og med en paafaldende smuk Holdning.

»Kan Du gjenkjende Ahmed?« henvendte hun sig til Serfiraz, der blegnede og lagde Haanden paa sit Bryst. Adila gik hen og tog et Portrait frem af en Skuffe og viste sin Slavinde det. »See nu engang paa dette Portrait, og siig mig, om Du synes, det ligner min Broders Reisekammerat — det er ham, jeg ventter.«

Serfiraz saae først paa Portraitet, derpaa gjen-nem Kikkerten mod Skibets Dæk.

»Det er da virkelig ham,« svarede hun og lagde Kikkerten stille fra sig.

Adila smilede. Fotografien har virkelig gjort de stakkels osmanniske Trolovede en væsentlig Tjeneste: de unge Mennesker, som Slægtninge bestemme for hinanden, og som ikke faae hinanden at see førend Bryllupsdagen er oprunden, kunne nu ved

Hjælp af den fotografiske Konst gjøre sig en Forestilling om, hvorledes den Tilkommende seer ud, og de kunne komme til Erkjendelse af, hvor meget eller hvor lidet Sandt der er i de altid rosende Beskrivelser af Vedkommendes ydre Fortrin, de Paarørende ansee sig forpligtede til at fremkomme med ved enhver mulig og umulig Leilighed. Hvad de indre Fortrin angaaer, da bekymrer man sig ikke stort om dem i Østerlandene — men mon Orienten egentlig skiller sig saa meget fra Occidenten i denne Henseende?

Adila vidste saaledes omtrent, hvorledes hendes Tilkommende saae ud; det var hendes Broder, der var dennes gode Ven, hvem hun kunde takke for denne Opmærksomhed; det var ham, der fra Paris havde sendt sin Søster den unge Mands Portrait. Adila havde strax besvaret denne Venlighed ved at sende Ahmed sit Billede, og uden at Serfiraz vidste Noget deraf, havde hun samtidig tilsendt sin Broder et fortryllende Portrait af sin skønne Slavinde.

»Følger Du med mig til Dampskibet?« spurgte Adila Serfiraz, idet hun kastede sit lange, kostbare Silkeslør over sig.

Dette Spørgsmaal indeholdt en Befaling, og Serfiraz tog derfor strax sit skarlagensrøde Slør af den fineste Uld. De to unge Piger ilede ned til Havet, fulgte af Paladsets mest betroede Eunuch, den gamle Aley-Aga, og satte sig i en smuk lille Baad, der strax efter gled hen over Bosphorus, ført frem ved to elegant uniformerede Rorkarles kraftige Aaretag. Baadens Stævn kløvede Bølgerne med uimodstaaelig Magt og Skummet sprøitede hen over de to unge Piger, der tæt indhyllede i deres Slør laae henstrakte paa Hynderne i det spinkle Fartøis Agterende. Det varede ikke ret mange Minutter, inden den smukke Nøddeskal var naaet hen til det nysankomne store Dampskib »Leviathan«, der allerede var omgivet af en Mængde Færgebaade, hvis Besætninger førte en levende Ordvexel, ledsaget af just ikke meget sømmelige Lader — en fortvivlet Kappestrud om hvem der kunde kapre de fleste Passagerer og den meste Bagage.

Den kæmpestore Aley-Aga skaffede snart Plads med sin Stav løftet til Slag mod Enhver, der ikke skyndte sig af Veien. Damerne bleve tilbage i Baaden, medens han selv behændigt klattede op ad Skibets Faldrestrappe. Strax efter kom han tilbage med de to unge Mennesker, der lænede sig ud over Skandseklædningen; Ahmed besvarede med sin europæiske Hat Adilas Hilsen med Lommetørklædet; hendes Forlovede og Serfiraz, hvem osmannisk Vedtægt forbød at give nogensomhelst Følelse tilkjende, nøiedes med hemmelige Sideblik.

Efter nogle Øieblikkes Forløb steg Ahmed ned i en Færgebaad, der strax efter styrede hen imod hans fædrene Palads; han havde nu ombyttet sin Hat med den nationale Turban. Aley-Aga leiede en hel Sværm Lastdragere, og faa Minutter efter skød en anden Færgebaad, læsset med Ahmeds Bagage, hen imod Paladset. Reisekammeratens Eunuch skaffede nu ogsaa sin Herres Tøi ned i en Baad, og Adila gav sine Sluproere Ordre til at sætte af. Faa Minutter senere befandt de to unge nysgjerrige Piger sig atter i deres fortryllende lille Isfluglerede.

Ahmed ventede dem hos sin Moder. Hanoum Effendi, en Dame paa henvend fyrretyve Aar, meget smuk endnu, men med et Ansigtstryk, hvis Strengthed yderligere forøgedes ved hendes hele Klædedragt, der i Et og Alt var efter tyrkisk Forskrift. Med den ene Haand holdt hun sin Søns Hænder omsluttet, med den anden klappede hun ham paa Skulder og Ryg, hvad der, efter tyrkiske Begreber, er Tegnet paa den høieste Grad af moderlig Æmhed og Kjærlighed. Hun gjorde imidlertid store Øine, da hendes Blik faldt paa den unge Mands elegante lakerede Pariserstøvler, hans fixe opstaaende Flipper og den kokette Halsknytte. Hun tænkte ved sig selv, at hendes kjære Søn unegtelig havde udviklet sig til en meget smuk ung Mand — men hvor meget af Muselmanen var vel bleven tilbage i denne elegante Pariserdandy?

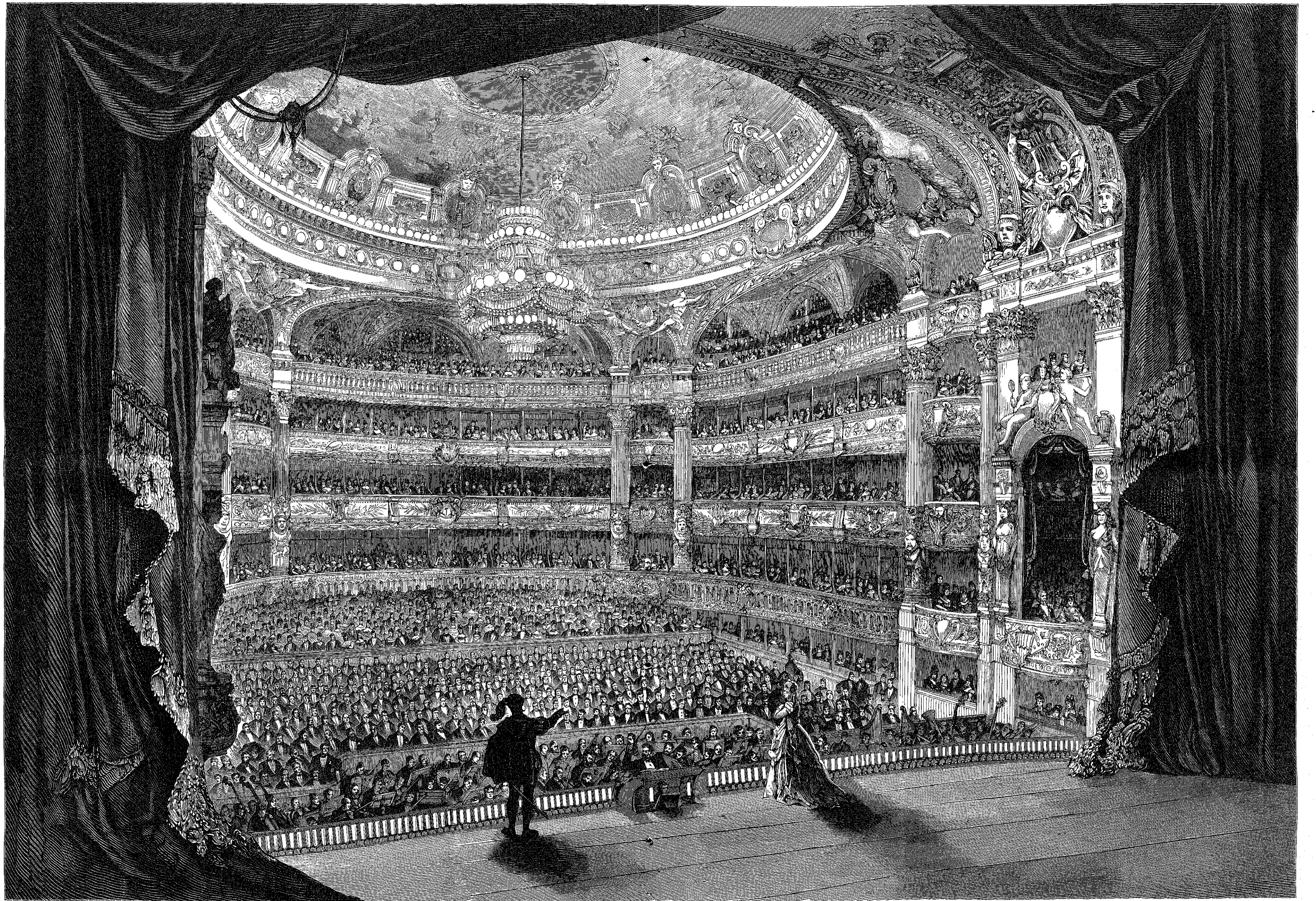
I dette Øieblik kom den muntre Adila, fulgt af den alvorlige Serfiraz, springende ind i Haremliket (den Afdeling af Paladset, der var forbeholdt Hanoum Effendi), og kastede sig jublende i sin Broders Arme.

»Hvor Du er smuk, Ahmed! Veed Du vel, da jeg saae Dig paa Skibets Dæk med den europæiske Hat paa Hovedet, kunde jeg gjerne have antaget Dig for en Gesandtskabssecretair.«

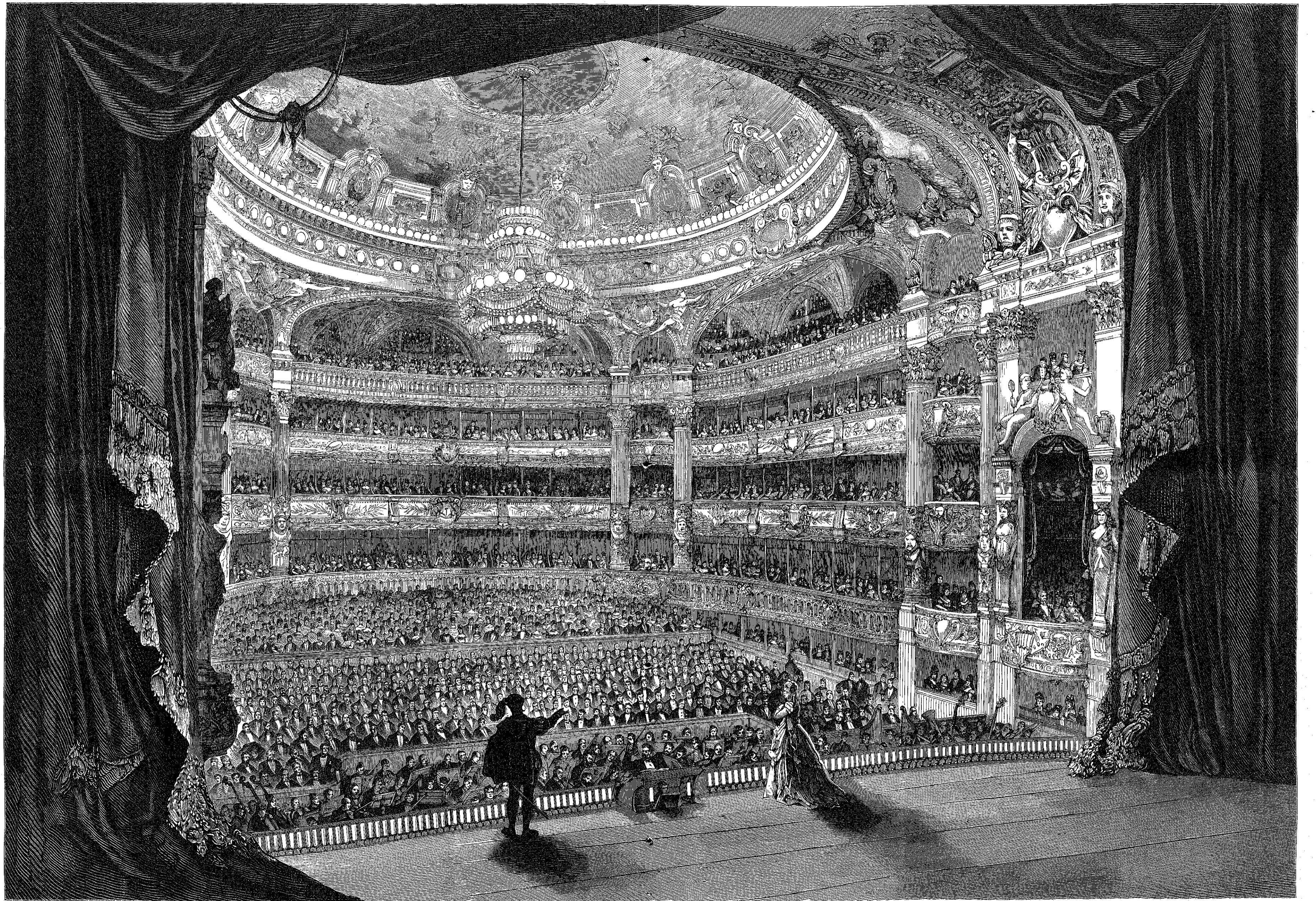
De Herrer af *corps diplomatique* ere selvfølgelig i de unge osmanniske Pigers Øine de mest fuldendte Mønstre paa fransk Skjønhed.

Ahmed smilte ved denne Compliment, skilte sin Søster af med hendes Slør og Slag og udbød ved Synet af hendes smukke, slanke Figur:

»Du er sandelig bleven et smukt lille Pigebarn ... men,« tilføiede han paa Fransk, »hvem er den alvorlige Skjønhed, der er med Dig?«

Festforestillingen ved Indvielsen af den nye Opera i Paris den 5te Januar 1875.

Festforestillingen ved Indvielsen af den nye Opera i Paris den 5te Januar 1875.

»Hvorledes, Ahmed!« afbrød hans Moder ham; »skulde Du virkelig ikke kunne gjenkjende vor lille Tscherkesserinde?«

»Jo—o, nu husker jeg det; det var den lille Gris, som bar Solskjermen for Dig.«

Ahmed tænkte slet ikke paa Muligheden af, at Serfiraz kunde Fransk; hans Yttring var just ikke videre hjertelig; Serfiraz blegnede og maatte støtte sig til Døren for ikke at segne omkuld. Samtalen fortsattes endnu en Tid, men Ingen bekymrede sig mere om hende. Endelig reiste Hanoum Effendi sig for at uddele sine Befalinger i Paladset, Adila belavede sig paa at følge med sin Moder, men inden hun gik, hviskede hun Serfiraz i Øret: »Gjør mig den Tjeneste, at sætte Dig hen ved Pianoet, for at vise denne Pariser, at vi her i Stambul ikke ere saadanne Barbarer, som han maaskee indbilder sig.«

Den stakkels Tscherkesserinde var aldeles ikke oplagt til at spille; der var Noget, som tyngede paa hendes Hjerter, uden at hun vidste, hvad det var, men da hun fra tidlig Tid var vant til ubetinget Lydighed, kastede hun sit Slør og Slag, tog Plads ved det europæiske Instrument og lod sine skønne Hænder anslaae Elfenbenstasterne.

Pianoet var forstemt, og den Melodi, Serfiraz havde valgt, var i de sidste sex Maaneder bleven mishandlet paa det Ubarmhertigste af Alverdens Lirekasser. Ahmed stod og saae ud ad Vinduet; han havde endnu ikke seet Serfiraz' Ansigt og havde ingen anden Erindring tilbage om hende, end at hun, da han for sex Aar siden reiste udenlands, var en lille pjaltet Pige, der kun var til for at tjene ham som Legetoi. De første Toner af det forstemte Piano vakte ham af hans Drømme paa en saa meget mere ubehagelig Maade, som Serfiraz, der ikke forstod Noget af denne Musik, spillede følesløst som en Automat.

Den unge Dandy taug nogle Øieblikke; han var ganske kommen ud af Øvelsen med at tale til en Slavinde. Han tænkte sig lidt om og besluttede derpaa at henvende sig til hende i den beskyttende Tone, der i Almindelighed bruges i Paris under Samtaler med de Kvinder, der bære Closerierne med deres Nærværelse.

»Hvis det ikke er Dig særligt imod, skulde det være mig kjær, om Du vilde standse med denne Hakkebrædtmusik.«

Slavinden standsede øieblikkelig.

»Det var bedre, om man hjalp mig mine Støvler af,« fortsatte Ahmed.

Serfiraz reiste sig forvirret fra Pianoet. Som Barn havde hun bestandig maattet hjælpe sin unge Herre hermed; hun lagde sig paa Knæ foran Ahmed og vilde til at trække Støvlerne af ham.

Ahmed saae nu ret, hvor skøn den unge Pige var.

»Nei . . . nei!« stammede han forlegen; »jeg mente ikke, at Du skulde gjøre det; jeg kan jo nok mærke, at Du er stegen i Rang, siden jeg sidst saae Dig . . . men kald paa den, der er traadt i dit Sted.«

Serfiraz reiste sig for at udføre Befalingen.

»Nei, vent! Det behøves ikke . . . kan Du rulle mig en Cigarette?«

Slavinden rullede taus en Cigarette, tændte den ved et Lys og bragte sin Herre den med Haanden paa sit Bryst.

»Ha, ha, ha! Man sætter et helt Optog i Scene for en stakkels Cigarettes Skyld!« udbød Pariser-Osmanen med hjertelig Latter; han kunde ikke lade være at holde sig op over sine Forfædres forældede Ceremonier. »Kaldet man det en Cigarette! Jeg kalder det et Knippe Hø!« og kan kastede den store »papelito« foragteligt ud ad det aabne Vindue.

Det var Serfiraz for meget; hun brast i Graad, og herover blev Ahmed endmere forstemt. Den franske Uforsømmethed og den tyrkiske Haardhed kæmpede nogle Øieblikke om Herredømmet i hans Hjerter, og Udfaldet af Kampen var en heftig og spottende Tiltale til den unge Pige.

»Naa, det var jo heldigt, at vi endelig fik en Smule Regn; tør dine Øine, skynd Dig lidt . . . ellers skal jeg vel have Skjend af Adila for din Skyld.«

Serfiraz flygtede hulkende ud af Værelset.

Da Ahmed var bleven alene, følte han sig ilde tilpas. Han var forbitret paa sig selv og paa Slavinden; det forekom ham, at han ikke mere passede til Forholdene i sit Fædreland efter at han var vendt tilbage fra det lange Ophold udenrigs.

»Er det virkelig den Pige, som Adila har omtalt for mig i saa begejstrede Udtryk?« tænkte Ahmed ved sig selv; »hun er skøn, det negter jeg ikke — men hvor hun dog er dum! Nei, maa jeg bede om de nette franske Smaapiger; i dem er der dog et sprudlende Liv . . . hvor kunne de ikke sætte Himmel og Jord i Bevægelse — men Slavinderne! Det er ikke Andet end Dukker, Automater. Jeg skal iøvrigt villig indrømme, at det er en særdeles

smuk Automat, den smaa Serfiraz . . . men man kan jo dog umulig elske en Statue. Hun er ikke efter mit Hoved; jeg holder af, at man sætter sig op imod mig, og at man riposterer hurtigt og sikkert.«

Han blev her afbrudt i sine Betragtninger ved at hans Søster traadte ind; hun lod til at være i stærk Sindsbevægelse.

»Du er altid den Samme, Ahmed! Hvad har Du nu gjort den stakkels Serfiraz? Jeg mødte hende her udenfor med store Taarer i Øinene.«

»Jeg har saamænd ikke gjort hende Noget,« svarede Ahmed en Smule forlegen; »Du troer da vel ikke, at jeg har slaaet hende?«

»Slaa denne Gazel! Nei, en saa stor Bøddel er Du dog ikke, Ahmed! Men om ogsaa din Haand er behandsket, saa er din Tunge dog . . .«

»Min Tunge! Jeg skal altid høre ilde for min stakkels Tunge; den har dog aldrig faaet en Pariserinde til at græde.«

»Dine Pariserinder ere jo frie Kvinder?«

»Ja, frie ere de, Adila, det kan jeg forsikre Dig.«

»Og de have Lov til at forsvare sig, naar de blive angrebne?«

»Javel, Adila! Du kan troe, at de ere vidt drevne i Forsvarskonsten.«

»Men en stakkels Slavinde har ikke Ret til at forsvare sig, og en værgeløs Kvinde burde være ukrænkelig for en Mand, der har Hjertet paa rette Sted, Ahmed!«

»Du er nydelig, Adila! Det klæder Dig virkelig godt at tale som en Bog; men siig mig da: hvad skal man med Slavinderne?«

»Man skal søge at gjøre dem lykkelige; har maaskee ikke ethvert levende Væsen, frit eller ufrit, Ret til at haabe paa Lykken?«

»Men fra det Øieblik af, da jeg er deres Herre, skylder jeg dem Intet mere.«

»Du skylder dem ialtfald de Hensyn, enhver forstandig Eier viser overfor sin Eiendom. Slaaer Du maaskee din smukke Mynde, Douman? Giver Du den ikke at æde, klapper Du den ikke? Du gjør det, fordi det er din Hund — Du bryder Dig ikke om Mustafas eller Muhameds Hunde. Du er ikke bange for at lade en Hest, Du har leiet, arbejde for strengt; men din egen Hest vogter Du som din kjereste Skat. Er en smuk og fortryllende Pige maaskee ikke mere værd end din Hest? Siig derfor ikke, min kjære Ahmed, at Du ikke skylder dine Slavinder Noget.«

Den unge Mand saae paa sin Søster med forfærdede Blikke. Han havde nu i sex samfulde Aar idelig og idelig hørt gjentage, at alle Forhold i hans Fædreland vare usle, og nu søgte hans Søster, det naive Barn, ligefrem at godtgjøre, idet hun holdt en Forelæsning over østerlandsk Filantropi, at der, næst Kjærligheden, som med uimodstaaelig Kraft bringer de to Kjøen i hinandens Arme, ikke findes noget stærkere Baand end — Eiendomsretten!

»Veed Du hvad, lille Søster,« sagde Ahmed og aftørrede sin Pande; »jeg vilde give mange Pjastre til, at de Herrer Folketalere kunde høre Dig; Du taler smukt og træffende, men i vort Aarhundrede gjøre ganske andre Ideer sig gjeldende. I Paris f. Ex. holder man som oftest mere af Andres end af sin egen Eiendom, og i Berlin, ja, der er det endnu værre. Jeg veed ikke, om de, der udkramme allehaande smukke Fraser, ere bedre end Du og jeg; men saa meget veed jeg ialtfald, at deres Frasesystem gjør dem stærke, medens vi kun ere svage. Jeg vil iøvrigt betro Dig, Adila, at jeg er kommen tilbage med det faste Forsæt ikke at ville have Slaver; de, der nu findes indenfor disse Mure, kunne gaae, hvorhen de ville.«

»Det er maaskee meget smukt tænkt, Ahmed, men det er ikke vel betænkt. Hvor vil Du, at de stakkels Væsenere skulle gaae hen, og hvorved skulle de ernære sig?«

»Det vedkommer ikke mig!«

»Vort udskegnede Barbari er mindre grusomt end den europæiske Menneskekjærlighed, der taler ud af din Mund. Vor Moder, Ahmed, der er en sjelden god Kvinde, havde købt Serfiraz til Dig; hun havde tænkt sig, at Du vilde holde af hende, thi det er en Perle, som man vanskelig finder Magen til, og som man bør elske som sin dyreste Skat. Kan Du ønske noget høiere, end at eie denne fortryllende Skabning? Svar mig, Ahmed!«

»Hun kan vistnok ikke ønske noget høiere end at eie mig; men skulde jeg da være fordømt til at gjøre en Slavinde lykkelig, fordi det har behaget min Moder at købe hende til mig? Saa var det jo mig, der var Slave! Hun er smuk, det tilstaaer jeg, men hun er kun en Voxdukke. Man skulde forære hende bort til en eller anden Friseur i Pera . . . hun kunde blive ham til udmærket Nytte, naar hun blev stillet op bag hans store Speilglasrude, og naar hun fik Befaling til at dreie sig rundt ganske, ganske langsomt.«

»Du kalder hende en Voxdukke,« udbød Adila, skjælvende af Vrede; »vogt Dig, Ahmed! Prøv ikke paa at bøie hende paa din plumpe Maade: hun er af det fineste Kaukasusstaal; hurtig som Lynet vil hun rette sig og Du vil være saaret, inden Du aner det. — Jeg kom egentlig for at lade Dig vide, at vor Moder endnu bestandig holder fast ved sin Beslutning med Hensyn til Dig og Serfiraz, og at hun agter at bekendtgjøre denne Beslutning høitideligt i hele Haremets Nærværelse. Du veed, at vore Skikke fordrer det saa, og at en Vægring fra din Side vilde være endnu mere fornærmelig for hende end for min stakkels Serfiraz. Jeg har nu udrettet mit Ærinde — gjør som Du vil, Ahmed.«

(Sluttes.)

Indvielsen af den nye Opera i Paris.

Endelig oprandt da den saa længe ventede Dag. Efter utallige Bryderier og Vanskeligheder var det tilsidst lykkedes Halangier, Operaens Directeur, at faae den 5te Januar fastslaaet til Aabningsfesten; men Forlegenhederne og Hindringerne taarnede sig saaledes op, at et mindre kraftigt Hoved end hans let kunde være gaaet rent fra Concepterne. Det var ikke nok med, at det paa mange Punkter kneb med at faae Bygningen færdig, thi skøndt Garnier Nytaarsaften havde overleveret sit Værk til Halangier og i den Anledning i hans Hænder nedlagt et Knippe med over tusinde Nøgler, var der dog Adskilligt, paa hvilket der skulde lægges den sidste Haand af Kunstnerne og Arbejderne — Nei, Hovedvanskeligheden bestod i at opstille et Program, der var passende og Operaen værdigt. Der blev delibereret frem og tilbage, men endelig blev man staaende ved, at der i Stedet for en enkelt Opera, om hvilken der stedse kunde siges Noget baade for og imod, burde vælges Brudstykker af forskellige Mesterværker i den franske Musiks Annaler. Men i det sidste Øieblik kom der nye og uventede Hindringer. Christina Nilsson, paa hvis Medvirkning Halangier navnlig havde gjort Regning, producerede en Lægeattest, ifølge hvilken hun var saa hæs, at hun ikke vidste, naar hun kunde optræde, og naar hun blev strøgen af Programmet, kunde man med det Samme opgive at faae Operaens Perle, Barytonen Faure, til at medvirke. Man blev da nødt til at opgive de paatænkte Scener af »Faust« og »Hamlet«, og i deres Sted satte man anden Act af Balletten »La source«. Da Publicum Tirsdag Morgen den 5te Januar gennem Bladene og Placaterne blev underrettet om den stedfundne Forandring, var der stor Harme mod Sangerinden, og Ingen vilde rigtig troe, at hun virkelig var saa hæs, at det var hende umuligt at synge. Nogle paastode, at hendes Hæshed var begrundet i Ærgrelsen over, at Mlle. Krauss skulde synge i »Jadinden«; Andre mente, at Faure stod bagved, idet han ikke vilde taale en Medbeiler, Gailhard, paa en saadan Festeften, kort sagt, der blev udtalt de mest forskjellige Gissninger og Paastande. Hovedsagen var imidlertid den, at den store Konstnerindes Sygeanmeldelse gjorde Afbræk paa mange Steder, ja selv »Le monde illustré,« hvorfra Afbildningen i dette Numer er laant, maatte lide derunder. Bladet havde nemlig været saa sikker paa, at Nilsson vilde optræde, at Tegneren havde afbildet hende som Ophelia paa det Billede, det leverede af Festforestillingen i den nye Opera, og dette lod sig ikke godt ændre, efterat Træskæreren først havde haft Tegningen under sine Hænder.

Uhørt Hovedbrud havde det kostet Directionen, før man fik bestemt, hvorledes Billetterne skulde fordeles til denne Forestilling, som Alle naturligviis vilde bivaane. Endelig besluttede man, at alle Billetter skulde fordeles blandt de Forskjellige, der med Grund kunde gjøre Krav paa at være med, men tillige sloges det fast, at ikke en eneste Billet maatte bortgives uden Betaling. Herved fremkom det Særsyn, at Garnier, Mesteren for det Hele, maatte betale den Loge, hvori han havde Plads med sin Familie, og at de 250 Billetter, der uddeltes blandt Nationalforsamlings Medlemmer, ligeledes maatte betales. De faa Billetter, der vare Gjenstand for Handel, bleve betalte med fabelagtige Priser.

Forestillingen var ansat til at skulle begynde Klokken otte, men allerede mere end en Time i Forveien begyndte de Lykkelige, der vare forsynede med Billet, at indfinde sig. Der var ikke udbredt nogen rigtig festlig Stemning over Bygningens Ydre, thi de Gaslygter og Candelabre, der vare tændte udenfor, formaaede aldeles ikke at oplyse det kolossale Musiktempel, og derfor hjalp det ikke saa lidt paa Udseendet, at alle de omkringliggende Huse vare illuminerede. Men var man først kommen indenfor Portalen, forandrede Alt sig. Tilskuerne

troede sig hensatte i et Fepalads. Den mægtige Hovedtrappe, *l'escalier monumental*, der strax bringer Tanken hen paa Paul Veroneses »Bryllupet i Kana«, straalende med sin rige, næsten overdaadige Forgyldning, sine Billedhuggerarbejder og sin Rigdom af forskjelligfarvet Marmor i et Hav af Flammer; Øiet blændedes af al den Pragt, der her var udfoldet, og studsede over den Smag, hvoraf Alt bar Præget. Saa glimrende var denne Trappe belyst, at Tilskuerne følte sig lidt skuffede, da de kom ind paa deres Pladser, og mangen En klagede over, at den nye Lysekroner ikke svarede til sin Bestemmelse. Det maa have været haardt at høre for den gode Mand, der havde paataget sig at levere Lysekronen for 30,000 Francs, da han efter Sigende skal have givet 10,000 Francs ud af sin egen Lomme, kun for at kunne gjøre Reclame med, at Arbejdet var udgaaet fra hans Værksted.

Et Par Minutter før otte ankom Marskalk-Præsidenten og modtoges ved Indgangen af Directøren, der førte ham til Statsoverhovedets Loge, og da et Øieblik derefter Londons Lordmayor i al sin gammeldags Pomp og Herlighed havde indtaget sin Plads, slog Orchester-Dirigenten til Lyd, og Ouverturen til »Den Stumme i Portici« brusede gennem det vældige Rum. Skjøndt Alle ere enige om, at den nye Theaterbygning er fortræffelig, hvad Operisternes Stemmer angaaer, have ikke faa musikalske Autoriteter ndtalt den Anskuelse, at Orchestret maa være feilagtigt anbragt, enten for høit eller for lavt, idet Instrumenterne ikke rigtig komme til deres Ret, og dette skal da navnlig gjelde Violinerne, der faae en lidt dump Klang. Erfaringen kan imidlertid i mange Punkter bøde paa denne Mangel, og den almindelige Mening i den franske Presse synes at være, at Operasalen er fortræffelig i akustisk Henseende.

Ouverturen efterfulgtes af de to første Acter af »Jødinden«, og Halévys herlige Musik havde glimrende Fortolkere i Mlle Krauss som Rachel, Vilaret som Eleasar, Belval som Cardinalen af Brogni og Bosquin som Hertug Leopold. Udstyrelsen var naturligtvis pragtfuld i enhver Retning, og Udførelsen var saa glimrende, at Sangerinden efter Terzetten i anden Acts Slutning fremkaldtes under et begejstret Bifald, der skyldte den umiddelbare Henrykkelse og ikke Claquen sin Tilbliven. Claquen var nemlig ogsaa tilstede denne Aften, men at den ikke kom til at virke med sædvanlig Præcision, havde sin Grund i et tilstedt Uheld, saafremt man ellers tør fæste Lid til »Figaros« Beretning. Directeur Halangier havde nemlig sendt Bud efter David, Chefen for Operaens Claque, og sagt til ham: »Kjære Ven, vi aabne med en Galaforestilling, som Pligten byder os. Men til en Galaforestilling hører der Claqueurer i Gala, og de Stjerner, der optræde paa min Scene, bør beklappes af Stjerner. Sammenkald derfor Deres Colleger, Cheferne for Claquen i vore Theatre, og indbyd dem i mit Navn til at overvære denne ene Forestilling i sort Kjøle og hvidt Halstørklæde. Her har De tyve Parterbilletter til Deres Disposition.« Paa Festaftenen indfandt David sig ganske rigtig med tyve galaklædte Claqueur-Chefer og tog Plads i Parterret. Nu vilde Skjebnen imidlertid, at der i sidste Øieblik meldte sig en eller anden Autoritet, hvem man havde glemt at sende Billet, og Halangier blev saaledes efterhaanden nødt til at anmode de ærede Claqueur-Chefer om at rømme deres Pladser til Gunst for vedkommende Øvrigheds-person eller Folkerepræsentant. Saaledes gik det til, at de tyve Chefer, der først havde bredet sig i Parterret, nu maatte lade sig nøie med tarvelige Pladser i Galleriet. Her saae de ikke videre godt, og da de vare krænkede over den Behandling, der var overgaaet dem, sade de ganske rolig med Hænderne i Skjødets, saa at Halangier aldeles ingen Glæde havde af sin snilde Plan.

I Mellemacterne strømmede Publicum ud til Foyeren for at betragte den uhørte Luxus, der her var udfoldet fra Bygmesterens Side. De glimronde Toiletter og pragtfulde Uniformer maatte næsten blegne ligeoverfor den Overdaadighed, der paa ethvert Punkt viser sig her i decorativ Henseende, og kun en enkelt fornem Tilskuer — som for Exempel den unge Kong Alfonso XII — formaaede at drage de Tilstedeværendes Blikke fra de straalende Vægge og det rigt decorerede Loft. Efter Ouverturen til »Vilhelm Tell« fulgte Sammensværgelsescenen af »Hugenotterne« med Gailhard i Hovedrollen, og sluttelig anden Act af Balletten »La source«, i hvilken man i lige høi Grad beundrede det mesterlige Maskineri og Dandserinden Mlle Sangalli. Langt over Midnat endte først denne Festforestilling, der blev anseet for saa betydningsfuld, at Referenterne ved de større engelske og amerikanske Blade efter dens Slutning maatte vandre til Telegrafbureauet for at meddele Resultatet til deres respective Blade.

Til Slutning kun et Par Ord om den Mand, hvem den nye Pragtbygning skyldes. Jean Louis

Charles Garnier er født i Paris den 6te November 1825. Som Dreng gjorde han sig særlig bemærket ved sine matematiske Kundskaber, og efter at have besøgt Konstakademiet, fik han i sit treogtyvende Aar den store Præmie i Architekturen. Efter flereaarige Reiser i Italien, Grækenland og Tyrkiet, vendte han tilbage og fik en yderst tarvelig Stilling som Underinspecteur ved Restaureringen af Taarnet Saint-Jacques, hvorefter han senere blev Bygningsinspecteur for to af Byens Arrondissementer. I denne Stilling var det, at han i 1861 concurrerede med en Plan til Opførelsen af den nye Operabygning. Man havde ikke givet de Concurrerende mere end en Maanedes Frist, men for ham var det tilstrækkeligt, thi af de sytten indleverede Planer blev hans enstemmig antaget, og siden den Tid har han uafledelig været beskæftiget med Udarbejdelsen og Udførelsen af dette Mesterværk, der ikke alene har indbragt ham Æreslegionens Officeerskors og en udmærket social Stilling, men tillige og fremfor Alt har sikket ham et Navn som Frankrigs mest fremragende Architect. Edgar Collin.

Det kongelige Theater.

»Den hvide Dame«, Syngespil i 3 Acter af Scribe, Musikken af Boyeldieu.

For nogle Aar siden skal en Choristinde ved *Opéra comique* have fejret et ret eiendommeligt Jubilæum, idet hun optraadte for den 1000de Gang i »Den hvide Dame«. Forholder dette sig saaledes og findes der flere lignende Jubilæer blandt Chorpersonalet, er det intet Under, at Franskmandene have det Ord »antique comme un choriste à l'Opéra comique«. Med al Anerkjendelse af den dybe Fortrolighed med Boyeldieus Musik, som den omtalte Choristinde maa have været i Besiddelse af, er det dog muligt, at Adskillige herhjemme, selv udenfor Choriststanden, kunde gjøre hende Rangen stridig i saa Henseende; der er i ethvert Tilfælde ikke mange Operaer, som Publicum kjender saaledes ud og ind som denne, og »Den hvide Dame« er æret og tilbedet af Alle. Boyeldieu har ikke Cherubinis contrapunctistiske Genie eller Mehuls næsten om Gluck mindende Talent. Men ligesom Auber er det franske Bourgeoisies udkaarerede Componist, er Boyeldieu den franske Officeers Sanger, Personificationen af fransk Ridderlighed. Den under Napoleons Seirvindinger af Krigens Lykke berusede Nation, fandt i Boyeldieus Toner et ædelt og poetisk Udtryk for sin Stemning. »Den hvide Dame« kan længe nok foregaae i Skotland og bevæge sig om den hellige Chrystan af Avenel, Hjerteslaget er fransk, Begejstringen er den franske Officeers, og det er denne Begejstring, som hævede Boyeldieus Muse op i Poesiens Egne. Derfor er Officeren, ikke »Den hvide Dame«, Operaens Hovedperson; det er ham, vi beundre, og det er ham, vi følge med Ønsket om en Lykke, som er en saa frisk og freidig, en saa ridderlig Søn af Mars værdig.

Officeren udføres af Hr. Christophersen. Sørgelige Rygter have bevæget sig om hans Stemmes afmægtige Kamp, ja om dens Forsvinden i det nye Theater. Man havde ligesom en dunkel Forestilling om, at det gamle Theater havde taget en grusom Hevn over sit Fald og som Sonoffer havde begravet Hr. Christophersens Stemme i sine Ruiner. Heldigtvis overbeviste hans Optræden i »Den hvide Dame« Publicum om, at Stemmen lever endnu og er ved godt Huld; han sang smukt og kraftigt og udmærkede sig flere Gange ved et fint Pianissimo. Derimod er han ikke i Spillet, hvad han skulde være; det er uden Friskhed og Liv. Hr. Steenberg var i saa Henseende langt heldigere og pegede idetmindste hen imod Idealet af en ridderlig, fransk Officer; Hr. Christophersens egne vellykkede Fremstillinger i forskjellige Operaer kunde have berettiget til at vente noget Bedre. Det er første Gang at Fru Hansen, som spiller Miss Anna eller »Den hvide Dame«, optræder i et Syngespil, og her skal hun ikke blot tale, men tale længe og meget. Da det vistnok er et almindeligt Ønske, at hun maa blive benyttet i en saa vid Udstrækning som muligt, maatte Publicum være spændt paa, hvorledes denne Debut faldt ud. Den blev godkjendt under levende Acclamation. Naar man spiller og siger Repliker med saa megen Intelligens som Fru Hansen, er det af underordnet Betydning, om Udtalen kunde være tydeligere; naar der er saa megen Poesi over Fremstillingen i det Hele, giver man gjerne Afkald paa at høre et Ord eller en enkelt Sætning i Sangen. Fru Hansen udførte Rollen med Liv og Finhed og med den hende eiendommelige Skjønhed i alle Bevægelser; det var som man kunde vente saavel en smuk som en interessant Fremstilling. I Hr. Schrams

Hænder bliver Marleys temmelig ubetydelige og alt andet end tiltalende Rolle til en karakteristisk Figur og til et Bravourparti, og medens vi ellers ikke saa sjældent see store Roller uheldigt udført, kan man her til en Afvexling glæde sig over at see en mindre Rolle i Mesterhaand. Fredsdommeren er altid bleven behandlet med Udmærkelse af vore store Komikere og Hr. Rosenkilde giver os Forgængernes Arv med Renter; han skaber i denne Rolle af noget endnu Mindre og Ubetydeligere end Hr. Schram og med samme Held. Ogsaa Fru Levinsohn udfører Forpagterkone smukt; Frøken Bourbonville kan trods sine Bestræbelser ikke ret magte den ingenlunde lette Opgave, at spille den gamle Kone fuldkommen naturtro.

Kunde der nu ikke være Haab om, da omtrent hele det Auberske Repertoire er blevet gennempløjet i Løbet af nogle Aar, og da Boyeldieu med »Den hvide Dame« og »Den lille Rødhætte« er gjenindsat i alle sine Rettigheder, at faae et af de smukkeste franske Syngespil at see, nemlig Hérolts »Klerkevænget«?

Gaade.

Hvad om idag jeg skildred' En, der hed Af Fem det første og det sidste Led, Og som saavel de sidste Tvende var Som og de sidste Fire — ja, saagar Det Heles Fem, thi hun var gift med En, Der var de første Tre, og tidt hun tren Ind ad saamangen Dør i Kjøbenhavn, Hvorhen hun drog fra Hjem og Fødestavn, Som man for Øie i de Trende har, De trende første Led, som Manden var.

3—7.

Opløsning paa Gaaden i Nr. 798:

En Partikulier.

Opløst af Lof, Gadedrengen Daniel i Roeskilde: Le Capitaine du génie à Vevei et son fils.

Døde.

Professor Daniel Herman Anton Melbye, berømt Marinemaler, † 10 Januar i Frankrig, 57 Aar. (Hans Portrait og Biografi af Erik Bøgh findes i vort Nr. 19.)
Decorationsmaler Georg Christian Hilker, Medlem af Konstakademiet, † 13 Januar, 68 Aar.
Emile Péreire, bekjendt Finansmand, † 6 Januar i Paris, 74 Aar.

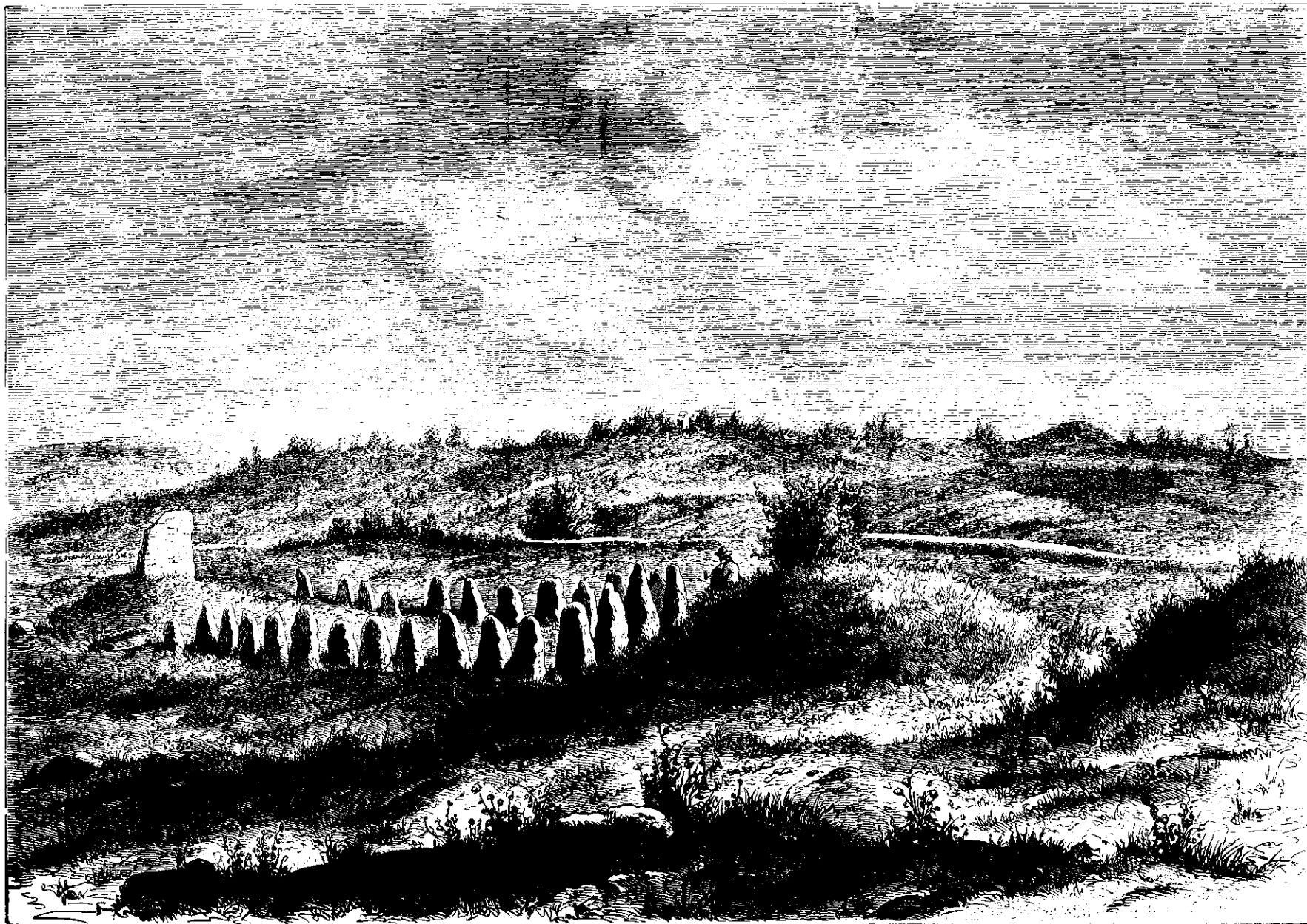
Verdens-Barometret.

London	14	Januar	3 pCt. Consols	92 ³ / ₄
Paris	13	—	3 - Rentes	62. 07 ¹ / ₂
Wien	14	—	Oster. Statsbane	298.
Berlin	13	—	Consol. 4 ¹ / ₂ pCt. Statslaan	105. 90.
Kjøbenhavn	15	—	4 - kgl. Obligat.	93.

Runestenen og »Skibssætningen« i Glavendrup i Fyen.

Naar Tidens Le med sin hvasse Eg skrider hen over Jorden, maa Alt bøie sig; dens Vei gaaer ustandselig over Bjerg og Dal — Intet kan modstaae den — til Forgængelighed ere de jordiske Ting viede! Et Ordsprog siger: »et godt Navn vil aldrig dø«, men selv det »udødelige« Navn er ikke sikket mod Tidens altudslættende Magt. Hvem var han, »den bedste Mand i Danmark«, som en Runesten i Jylland fortæller om? Og hvad er det for en Gunulv, om hvem Tryggevaldestenen siger: »Faa vorde fødte bedre end han?« Og hvem var Ale, som det her afbildede Mindesmærke er sat for? — Store og anseete Mænd have de vistnok været, deres Roes og Berømmelse maae have levet paa Alles Læber, for at de efter Døden kunde være værdige til saadanne Lovtaler. Deres Gjerninger ere glemte, men deres Fødelands Jord har i 1000 Aar gjemt deres Navne, som Samtiden opskrev, og denne Stenskrift bringes nu den efterlevende Slægt, for at gjenvække Mindet om disse Mænd, som indgøde de fremmede Folkeslag Agtelse for »den danske Tunge« og de danske Vaaben.

I de sidste Aar af forrige Aarhundrede bemærkedes en stor Sten i en Jordforhøining, Rævebakken, ved Landsbyen Glavendrup i Fyen. Paa denne Egn, hvor der fandtes Rigdom af Stene, brød Ingen sig videre om den, indtil den fortjente Archæolog Vedel-Simonsen 1806 blev gjort opmærksom paa den. Han lod den helt udgrave, og det viste sig da, at det var en mægtig Granitblok 4¹/₂ Alen lang og 2¹/₂ Alen bred, og paa dens Sider var indhugget over 200 Runer. Indskriften — med dens Besværgelse og Paakaldelse af Guden Thor — vakte stor Bevægelse

Runestener og «Skibssætningen» i Glavendrup i Fyen. Tegnet af Magnus Petersen.

i den lærde Verden; Abrahamson, Werlauff, Rask og Rafn gave deres Forklaringer og skrev om den, og Vedel-Simonsen søgte at formaae Regeringen til at gjøre Noget for Stenens Bevaring, men indtil Mai 1864 laa den endnu urørt, endog noget dybere ned-sunken, i det ved Udgravningen frembragte Hul.

Da Runologen Professor Stephens i nævnte Aar samlede Materiale til sit store Værk om de nordiske Runeskrifter, undersøgte han denne mærkelige Indskrift, og paa hans Opfordring gav Directionen for de antikvariske Mindesmærkers Bevaring med Beredvillighed Midler til samtidigt at faae udført nøiagtige Afbildninger af Stenen. Ved denne Leilighed blev der ogsaa gjort Skridt for at bevare den. Det lykkedes, idet fire Mænd, som eiede den og det nærmest omliggende Stykke Jord, overgave begge Dele til Staten uden Vederlag. Ved denne Undersøgelse maatte det overraske os, at Runestenen saa ganske havde optaget de tidligere Undersøgers Opmærksomhed, at Ingen havde iagttaget eller omtalt dens meget mærkelige Om-givelse, som staaer i uadskillelig Forbindelse med den. I østlig Retning, nogle og tredive Alen fra Runestenshøien, begyndte nemlig 2 Rækker Stene, som strakte sig i en Længde af 75 Alen og samledes i en Spids; alle Stenene vare omfaldne, men laae endnu paa deres Pladser; de 4 største ved Spidsen af Stenrækkerne vare 8 Fod lange, de øvrige 5 og 6 Fod. Stenrækernes Stilling til hinanden lignede Formen af et Skib, en Form, som ofte findes anvendt ved Nordens Vikingegrave; her var den østlige Del til lidt over Midten bevaret, den vestlige Del har sikkert i en lignende tilspidset Form, naaet hen om den lille Høi med Runestenen. saaledes at denne var stillet i Skibets Hædersplads

agterud, medens Forstævnen pegede mod Øst. Et lignende skibsformet Gravminde, med en lille Høi indenfor den tilspidsede Stævn, findes i Bleking, som i det Hele taget har en stor Samling af Grave fra Vikingetiden, og deriblandt mange «Skibssætninger». I Walleberga Sogn i Skåne er en Skibssætning, som, mærkeligt nok, der paa Egnen kaldes «Ales Stenar»; man kunde mulig formode en Forbindelse med dette Navn og den Ale, som nævnes paa vor Runesten her. Jylland og Øerne, som ellers ere saa rige paa Oldtidslevninger, have nu kun meget faa Grave af den Form; at mange ere sporstøst forsvundne, erfares af Indskriften paa Tryggevældestenen (Præste Amt), hvor Ordet «Skaid» efter Alles Mening maa forstaaes som «Skibssætning»; denne og den i Indskriften omtalte Høi er der nu intet Spor af. Et andet Gravminde blev «ryddet» 1809 i Ellested Sogn i Fyen; det bestod af 200 3 Alen høie Stene og havde en Længde af 215 Skridt og en Brede af 10 Skridt; at det efter de her anførte Maal maa have været en Skibssætning er utvivlsomt. Jylland har endnu 2 à 3, mere eller mindre forstyrrede Skibssætninger levnet, som burde fredes inden de ganske forsvinde. Af disse Exempler fra Skaane, Sjælland, Fyen og Jylland sees, hvor udbredt denne Begravelsesmaade har været i vort Fædreland for 1000 Aar siden, og det er saa ligefrem forklarligt, at Slægtningen af den afdøde, navnkundige Viking, søgte at give hans Gravminde en Form, som mindede saa meget om hans kjæreste Færd, om den Snekke, hvori han «foer viden om Land» og hentede sig Navn og store Rigdomme.

Glavendrup-Stenens Indskrift er i nyere Tid beskrevet af Professor G. Stephens: «The old

north. Runic Monuments» II. 1868, og af Docent L. Wimmer: «Runeskriftens Oprindelse» 1874; begge Forklaringer ere ens, efter den sidste lyder den:

«Ragnhild satte denne Sten efter Ale Sølve-gode, Templernes trofaste Vogter (Tempelpræst). Ales Søner gjorde denne Høi (Gravminde) efter deres Fader og hans Kone efter sin Mand; men Sote ristede disse Runer efter sin Herre. Thor vie disse Runer! (Forbandet eller fredløs?) vorde den, som vælter denne Sten eller drager den (bort for at reise den) efter en Anden!»

Indskriftens hele Charakter, forskjellig fra de ellers saa sparsomt talende Runeskrifter, siger os, at Ale maa have været en særdeles anset og mægtig Mand, en Folkehøvding eller Tempelgode over en Del af Fyen. Skibssætningen om hans Gravhøi minder om hans tidligere Krigerfærd, hans Sotog og fjerne Reiser. Til hvilken Gud hans Tempel var viet, hentyder ikke alene den krigerske Guds Paakaldelse i Runeskriften; men ogsaa Navnet Thors-høi, som en mægtig Høi kaldes, der ligger lidt nordvest for Mindesmærket, henviser til, at Gudens Tempel har staaet der i Nærheden eller muligt paa Høien selv.

Efter 10 Aars Forløb besøgte jeg ifjor atter dette Sted og overraskedes ved at see, hvorledes Tidens Tand — eller rettere Tidens Trang til store Stene — havde medtaget dette ærværdige Oldtidsminde; det var ønskeligt, om det hele Mindesmærke blev overdraget Staten til Fredning og mulig Restaurering.

Magnus Petersen.

Bekjendtgjørelser.

Østergades Materialhandel under Svane-Apotheket

Bergamot-Olie,
Citron-Olie,
Husholdnings-Artikler
af enhver Art,
Sukat,
Vanille.

Champignons,
Gaaseleverpostej,
Deli-katesse-
Artikler,
Tomater,
Trøfler.

anbefaler:
Malt-Chocolade,
Malt-Hostekager,
Maltpræparater,
Maltextrakt-Ol,
Maltextrakt
i Saltform.

Benzin,
Dextrin,
Tekniske Artikler til
Haandværks- og Fabriksbrug,
Salpeter,
Salmiak.

Liebigs-Kjødextrakt,
Mælkextrakt,
Flydende Smørfarve,
Flydende Ostefarve,
Galde-Sæbe til
Vask af vægte Tøjer.

Bestillinger

modtages foruden i Hoved-expeditionen i Kjøbenhavn, Vimmelskaftet 32, i Bogladene og paa Postkontorerne i Danmark, Norge og Sverige, samt paa de tyske Postkontorer. For det øvrige Udlands Vedkommende bestilles Tidenden i Hoved-expeditionen.

Abonnementsprisen

er overalt i Danmark, Norge og Sverig 16 Kroner for en Aargang (Oktober-Septbr.), og 4 Kroner for et Fjerdingaar. I de tyske Stater samme Pris med Tilleg af den tyske Postafgift. Til det øvrige Europa leveres Tidenden ugenlig i Korsbaand portofri med Forudbetaling for et Aar: til Storbritanien for 20 Kr., Holland for 22 Kr. 50 Øre, Rusland (kun under en Boghandlers Adresse), Belgien, Frankrig og Italien for 24 Kr., Schweiz for 25 Kr., Grækenland, Portugal, Spaanien og Tyrkiet for 20 Kr. Udenfor Europa med portofri Forsendelse hver 14de Dag for 25-32 Kr. aarlig. Enkelte Numere sælges, saavidt Forraad haves, for 40 Øre.

Bekjendtgørelser

modtages i Hovedexpeditionen og i Thieles Bogtrykkeri, St. Helligaeststræde 7, og optages for: 20 Øre pr. Pettelinie eller dens Rum: paa ottende Side — forsaavidt Pladsen tillader det — for: 30 Øre pr. Pettelinie eller dens Rum. Vignetter i Træsnit til Bekjendtgørelserne udføres paa Forlangende til billige Priser.

En Tidsbetragtning.

I vor Tid, da saa Mange arbeide for Ligheds-ideens Gjennemførelse, er det ikke uinteressant at lægge Mærke til, at der er Naturlove, som arbeide i stik modsat Retning. Jeg tænker her nærmest paa en enkelt, som netop findes der, hvor man ikke venter at finde Love, nemlig i Tilfældighedernes Verden. Erfaringen viser os, at de store Capitaler have en vis Tilbøielighed til at sluge de smaa, at jo mere Tilfældighederne, Held og Uheld, komme til at spille en fremtrædende Rolle i Pengeverdenen, desto mere kommer det tilsidst til at gaee ud over de smaa Capitalister, som indlade sig paa Tilfældighedernes Spil. Det er ligesom om Lykkegudinden ikke ydede de nyere Lighedsprinciper, men fastholdt det gamle: Den, som har Meget, skal gives Mere, indtil Overflod, og det forholder sig ogsaa saaledes, men Lykkegudinden selv adlyder herved kun en simpel Naturlov.

Det er dette, de efterfølgende Exempler skulle tjene til nærmere at oplyse. De ere hentede fra Hazardspil og omhandle nogle smaa Spillere, Repræsentanter for de smaa Capitalister, der vove for at vinde, men i Virkeligheden efter al Sandsynlighed kun offere sig selv til Bedste for de store.

Fleere Spillere eie f. Ex. hver kun 1 Krone. Denne sætte de iud i Spil med lige megen Udsigt til at tabe den eller til at vinde den til. Strax efter det første Spil vil aabenbart omtrent Halvdelen af Spillerne have tabt, hvad de eiede. Den anden Halvdelen, som eier hver 2 Kroner, spiller videre, og efter at have spillet to Spil har atter omtrent en Fjerdedel af disse tabt Alt, saaledes at altsaa efter i det Hele 3 Spils Forløb kun omtrent tre Ottendedele af Spillerne ere tilbage. Regner man saaledes videre, vil man finde, at efter 1000 Spils Forløb vil der af 1000 Spillere kun være 25 tilbage, som eie Noget. De 975 Spillere have altsaa offret sig til Bedste for de 25.

Lad os dernæst betragte en Spiller, som eier 10 Kroner, og som spiller mod en rig Bank, med lige megen Udsigt til at vinde og tabe 1 Krone i hvert Spil, saalænge han eier nogen. Det er allerede muligt, at han efter 10 Spils Forløb kan have tabt alle sine Penge til Banken, og for hvert Spil, der gaaer, maa denne Mulighed voxe. Beregningen viser, at han sandsynligvis, inden 221 Spil ere gaaede, har tabt Alt, og bliver han ved at spille, er det endogsaa aldeles vist, at hans sidste Krone vil gaee i Bankens Kasse.

En anden Spiller, som ligeledes eier 10 Kroner, har lidt bedre Udsigter, idet han bestandig i hvert Spil har 1 Procent mere Chance for at vinde end for at tabe 1 Krone. Alligevel viser Beregningen, at man forud vil kunne vedde mere end 9 mod 1 paa, at ogsaa han engang vil naae at faae sine Penge spillet bort, og derfor behøver han ingenlunde at have spillet uheldigt, tvertimod, kan han blot naae at spille 300 Spil til Ende og saa først i det sidste Spil tabe sin sidste Krone, saa maa man endog kalde ham en ret heldig Spiller, thi det lader sig beregne, at man, naar det samme Spil ofte gjentages, som oftest ikke engang vil kunne naae at spille saa mange Spil.

Lad os sluttelig som Exempel tage 4 Spillere, som hver med 10 Kroner begynde at spille mod en rig Bank, med lige Udsigt for enhver af dem til i hvert Spil at tabe eller vinde 1 Krone. Beregningen viser her, at man forud kan vedde 1 mod 1 paa, at

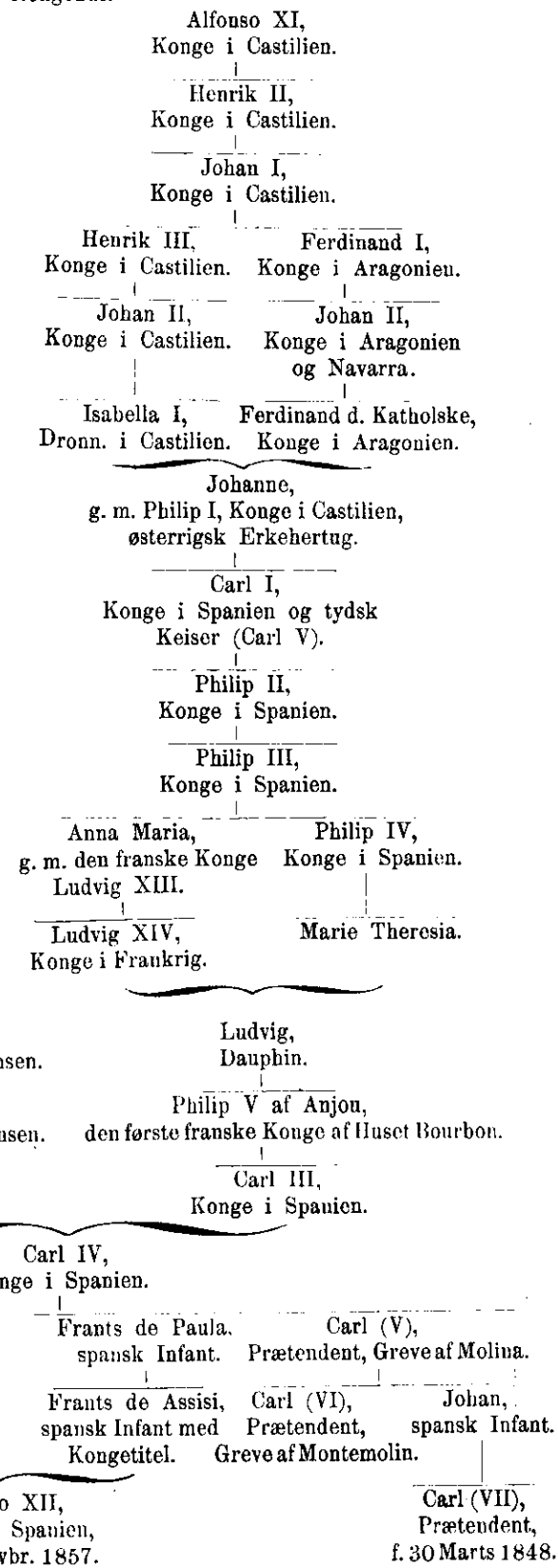
juden 2485 Spil ville alle Pengene være samlede paa een Haand, nemlig i Banken. L. Lorenz.

Kong Alfonso XII.

(Genealogisk Notits af J. P. F. Königsfeldt.)

Imellem den unge Fyrste, som det spanske Folk, træet af det langvarige Anarchi, paa den sidste Dag i det nys forløbne Aar har valgt til sin Konge, og den sidste spanske Konge af samme Navn ligger et Tidsrum af ikke mindre end 524 Aar. Navnet Alfonso fører os tilbage til det 14de Aarhundrede, da Kong Alfonso XI af Castilien afsluttede den Række Heltekonger af Navnene Alfonso og Ferdinand, der, medens Castilien, Aragonien og Navarra, ligesom endnu Portugal, udgjorde særskilte Riger, hvert med sin Konge, kastede Glands over den pyrenæiske Halvø ved deres glimrende Heltebedrifter i Kampe mod Maurerne, som ere forherligede i Sagn og Sange, i Krøniker og Romancer — thi Stordaad føder baade Historieskrivere og Digttere — og som den bedre Del af det spanske Folk endnu med Stolt-hed mindes. Alfonso XI, født 1311, besteg, kun eet Aar gammel, ved sin Fader Ferdinand IV's Død Castiliens Throne. I hans Mindreaarighed herskede voldsomme Kampe i Kongehuset om Regent-skabet; efterat han i en Alder af neppe 15 Aar havde overtaget Regeringen, førte han den med Kraft og Dygtighed, ydmygede den overmodige Adel — thi for 500 Aar siden var det de høiere og ikke de lavere Lag i Samfundet, der vare overmodige og maatte kues, naar en Stat skulde bestaae — og gav med blodig Strenghed Lovene Kraft, hvoraf han fik Tilnavnet »Hevneren«. I Forening med sin

Svigerfader Kong Alfonso IV af Portugal slog han de mauriske Konger af Marokko og Granada ved Floden Salado 1340 og tvang den Sidste til at erkjende hans Lenshaihed og betale Tribut; han erobrede Algeziras 1344, men døde af Pest under Beleiringen af Gibraltar 26de Marts 1350. Følgende Tabel viser, hvorledes Spaniens nye Konge nedstammer fra denne Heltekonge, hvis Navnerække han er kaldet til at fortsætte, samt hans Slægtskabsforhold baade til Prætendenten Don Carlos (Carl VII) og til vort Kongehus.

Bekjendtgørelser.

Paa den Gyldendalske Boghandels Forlag er udkommet:

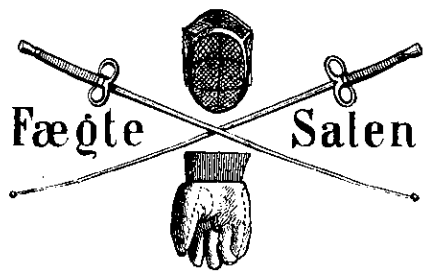
Det nittende Aarhundrede.

Maanedsskrift for Literatur og Kritik. Udgivet af Georg Brandes og Edvard Brandes. 1875 Januar—Februar. Indhold: Roms Keisere i Marmor. Af Victor Rydberg. — Om Retten til Arbejde. Et Foredrag af Cand. theol. A. G. Larsen. — Et Skud i Taagen. Fortælling af J. P. Jacobsen. — Ferdinand Lassalle. Af G. Brandes. — Dansk Julelitteratur — En Berigtigelse. Af G. Brandes. Subskription, som er bindende for et Bind (6 Hefter), modtages i alle Boglader. — Pris 6 Kroner halvårlig.

Børnevennen af Johannes Holst koster kun 35 Øre (16 1/2 Sk.) fjerdingaarlig og kan bestilles i enhver Boglade og paa ethvert Posthus eller Brevsamlingssted.

Professor Dr. med. Salomis ægte russiske Gigtvatter.

Vil De være fri for Gigt, Rheumatisme, Hævelser, Forkjølelser og Brystsygdom, benyt da i den kolde Aarstid de ægte russiske Gigtvatter, de ere verdensberømte som det ufeilbarligste Middel mod ovennævnte Onder, i de koldere Lande anvendes de altid selv af de Fattigste. Hoveddepot for Norden hos J. H. Petersen & Co. Gothersgade Nr. 5, Kjøbenhavn.

21, St. Kongensgade 21
er aaben hver Dag til Kl. 5 1/2. Søndags- og Aftencursus gives, saavel som Cursus specielt for Drengene. NB. Undervisningen gives kun efter den franske (ikke militaire) Skoles Principer.

Paa mit Forlag er udkommet:
Med Blyanten.
Løse Blade af en Malers Skizzebøger. Ny Samling. Med Initialer af Vine, St. Lerche. Pris heftet 1 Spd., indb. i Originalbind 1 Spd. 36 Sk.

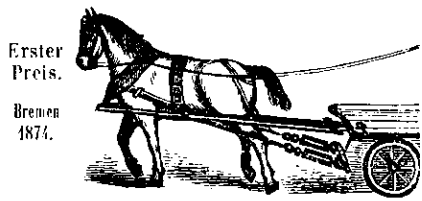
Minder fra en Islandsfærd
af Dr. Gustav Storm. Med 3 Billeder og Titelvignet af Marinemaler R. Boll. Pris heftet 40 Sk., indb. 60 Sk.

Eventyr og Fortællinger
fra mange Lande. Samlede ved K. A. Winter-Hjelm. Med 38 Illustrationer i Træsniit. Pris i elegant Carton. 1 Spd. Christiania i December 1874. J. W. Cappelen.

Ny engelske & franske Parfumer

fra Lubin, Gellé freres, Société hygiénique, Coudray, River, Violet, Dorin, Pinand, Bayley & Co., Rowland & Sons, Atkinson o. m. Fl. faaes i Gothersgades Materialhandlet Nr. 8, hos M. L. Møller & Meyer.

Fehrmanns Patent-Pferdeschoner.

Erster Preis. Bremen 1874.

Goldne Medaille. Bremen 1874.

Heste-Beskytteren.

Det Fehrmannske Patent-Trækkeapparat er meget anerkjendt for sin store Nytte, idet det letter Hestene Trækket med omtrent 20 pCt. og skaaner Seletoi og Heste med omtrent 33 pCt. Det anbefales navnlig til Last- og Arbeidsvogne

Fehrmann & Schwannck i Berlin.

General-Agentur i Danmark: H. E. Hansen, 11, Tordenskjoldsgade 11.

Ægte Pepsin-Pastiller,

et fortrinligt og behageligt Middel mod alle Fordøielsesbesværligheder; saaledes ogsaa mod Følgerne af Overmættelse af Mad eller Drikke. Pr. Æske 3 Mk.

M. L. Møller & Meyer, Gothersgade Nr. 8.

Fra Kunstverdenen.

Efter i længere Tid at have benyttet d'Hrr. Heymann Bloch & Co.'s Sundhedssalt, kan jeg bevidne, at jeg har befundet mig særdeles vel derved, og at det nævnte Sundhedssalt fuldkommen holder hvad det lover. Kristiania d. 7de Septbr 1874.

Andr. H. Isachsen, *) Skuespiller.

*) Hr. Isachsen vil være det danske Publikum bekjendt fra sine for nylig holdte Oplæsninger i Casinos lille Sal.

Paa den Gyldendalske Boghandels Forlag er udkommet:

Aptaarsnat 1850.

Af Erik Bøgh. 75 Øre.

Aptaarsnat 1875.

Af Erik Bøgh. 75 Øre.

Paa Undertegnedes Forlag er udkommen og faaes i alle Boglader:

2den, meget ændrede og forøgede Udgave af

Melodier

til Tillaget til

Salmebogen for Kirke- og Hus-Andagt,

samlende og udgivne til Brug i Kirken, Skolen og Hjemmet af M. T. Bredsdorff og H. Nutzhorn. Pris pr. stift heftet Exemplar 4 Mk. 8 Sk. = 1 Krone 50 Øre. smukt indb. Exemplar 5 Mk. 8 Sk. = 1 Krone 85 Øre.

Nyborg i December 1874. V. Schönemann.

Vandtæt Dug

af den bekjendte Blødhed, der gjør Dugen saa fortrinlig skikket til Presenninger, anbefales til Fabrikanter, Grosserere, Møllere og Vognmænd samt andre Forbrugere. Den haves stadig paa Lager hos

H. E. Hansen, Tordenskjoldsgade 11.

Paa Universitetets Forlag er udkommen:

Den almindelige Almanak 1875, i Materie 15 Øre, i grønt Bind 40 Øre, i rødt Shirtingsbind m. Guldsnit 1 Kr. 25 Øre. Kontorkalenderen 1875, i Materie 15 Øre.

Huskalenderen 1875, i Materie 8 Øre, opklb. med hvide Mellemrum 45 Øre, uden do. 30 Øre.

Skrive- og Reisekalenderen 1875, i Materie 1 Kr., indb. i grønt Bind 1 Kr. 40 Øre, i rødt Shirtingsbind med Guldsnit 2 Kr. 25 Øre.

Ved Parti-Indkjøb pr. Contant af idetmindste 50 Exemplarer erholder Enhver 20 pro Cent Rabat hos Hovedforhandleren Gyldendalske Boghandel.

I den Gyldendalske Boghandel er udkommet:

De tre ældste danske Skuespil

(Christiern Hansens Komedier), udgivne for det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, ved

S. Birket Smith. 3 Kr.

Hos Undertegnede er udkommet og faaes i alle Boglader i Norge, Sverige og Danmark: Meltzer, Smaa-billeder af Folkelivet, 4de forøgede Oplag. 561 S. 8vo. Med 18 Penne-tegninger i lithograferet Omslag. 2 Rd. 24 Sk.

Særskilt sælges: Meltzer, Politinotiser. 144 S. 8vo. med 8 Penne-tegninger i lithograferet Omslag. 72 Sk. d.

Meltzer, Skizzer. 417 S. 8vo. med 10 Penne-tegninger i lithograferet Omslag. 1 Rd. 72 Sk.

Inden Jul. vil Originalbind saavel til Smaa-billeder som særskilt til Politinotiser og Skizzer være at erholde. Christiania i November 1874. Alb. Cammermeyer.

Paa mit Forlag er udkommet:
Til Grundtvigs Venner.
Rimbrev fra F. L. Grundtvig. Tredje Oplag. 25 Øre. Karl Schönberg, Kronprindsensgade Nr. 2

Paa mit Forlag er udkommet og faaes i alle Boglader i Norge, Sverige og Danmark:

Rolfsen Nordahl: Under Sneen.

Vers og Prosa indeholdende: I. Digte. II. Genrebilleder: Adjunktens Dagligstue; Abraham Munk, Fra en Reise i Danmark. Inga. VIII. 143 S. 12mo. 72 Sk.; indb. 1 Rd. 8 Sk. Christiania, 15de Decbr. 1874. Alb. Cammermeyer.

Udkommet er og at erholde i alle Boglader:

Barndoms & Ungdoms-Minder

af A. Munch. Pris heftet 1 Rd. 8 Sk., indb. 1 Rd. 48 Sk. H. Aschehoug & Co.

Paa mit Forlag er udkommet og faaes i alle Boglader i Norge, Sverige og Danmark:

70 Ballader.

Oversat fra Tydsk i Originalens Versemaal af K. Grimsgaard. Med 58 Træsniit efter Tegninger af Ehrhards, Theobald von Oer, Plüddemann, Richter og Seurig. 202 S. Royal 8vo. H. 3 Rd. 32 Sk., indb. i Originalbind 3 Rd. 64 Sk., med Guldsnit 4 Rd. Christiania d. 15de Decbr. 1874. Alb. Cammermeyer.

Paa mit Forlag er udkommet og faaes i alle Boglader i Norge, Sverige og Danmark:

Longfellow: Evangeline.

Paa Norsk ved H. C. Knutsen, Cand. philos. Udgivet med Forfatterens Tilladelse. 67 S. 8vo., heft 48 Sk., indb. 72 Sk.; med Guldsnit 88 Sk. Christiania den 15de Decbr. 1874. Alb. Cammermeyer.

Ocean Trouts

(Pickled). smaa amerik. Laxfoteller, langt større Delikatess end Sardinier, faaes i Daaser hos d'Hrr C. A. Been, S. Lomholt og C. Tidemand.

Localet gamle Kongens Klub

Østergade 15. Det ærede Publicums Opmærksomhed henledes paa disse store, comfortable Localer for Vintersæsonen til Afholdelse af Selskaber, Baller etc. S. Schütt.

A. H. Østergaard

Coiffeur. Frisør Salon 4 Norgesgade 4 Friseur Salon for Damer. (Bredgade) for Herrer. Udvalg af elegante og moderne Haararbejder samt Parfumer og Toiletartikler

Ueber Land & Meer

er allerede for lang Tid siden bleven en sand Familie-Journal, som i hvert Numer bringer Alle, de være unge eller gamle, noget Interessant og Smukt. Dette solide, og saavel hvad Text som Billeder angaaer, fortrinligt udstyrede Verdensblad kan paa det Varmeste anbefales enhver dannet Familie at holde. — Nylig er et nyt Fjerdingaar begyndt. Pris fjerdingaarlig er kun 3 Kroner; Prisen for et Hefte er kun 50 Øre.

Enhver Boghandler og Avis-Expedition samt alle Posthuse modtage Abonnement herpaa ligesom ogsaa paa Hackländer's deutsche Romanbibliothek, 8-10 udmærkede Romaner i hver Aargang. For et Fjerdingaar kun 1 Kr. 50 Øre; i fjortendags Hefter 25 Øre Heftet.